

DZIENNIK POMORZA

PISMO POLITYCZNE

POŚWIĘCONE OBRONIE INTERESÓW ROLNICTWA, HANDLU, PRZEMYSŁU I RZEMIOSŁA

Administracja i Redakcja
przy ulicy Strumykowej 9

Przedpłata miesięczna

wynosi w miejscu w ekspedycji
zł. 2.50; w agencjach zł. 2.75
z odnośnikiem do domu zł. 3.—
pod opaską wprost z ekspedycji
w Polsce zł. 3.—, zagranicą zł. 6.—

Redakcja nadesłanych rękopisów
nie zwraca.

Telefon Redakcji 393.

Cena ogłoszeń

za miejsce metrów na ko-
male 9 lam. 15 gr. Reklamy
a tekstem na stronie 4-lam. za
miejsce milimetr. 30 gr., w tekście
50 gr., na stronie 1-szej 70 gr.
Ogłoszenia drobne wiersz napi-
nowy 15 gr., każde dalsze słowo
5 gr. Przy ogłoszeniach skomple-
owanych lub też przy sp. jalmym
wyborze miejsca ubliż. w zdym
wypadku do 20% nad. 1/2k

Telefon administracji 402.

Redaktor odpowiedzialny: Aleksander Czarniński w Toruniu.

Wydawca: „Ziemia”. Spółka Wydawnicza, T. z o. p. w Toruniu.

Członkami Drukarni Dziennika Pomorskiego Tow. Akc. w Poznaniu

Państwo i Rząd

W polityce europejskiej kończącej dziesiątek lat pracy nad odbudową pokoju i równowagi Europy, dążenie do usunięcia konfliktów i niebezpieczeństw powikłań wojennych nabiera pewną tendencję coraz wyraźniejszą i krystalizującą się w zarysach konkretnych. Ostatni apel Kelloga, w którym Ameryka wychodząc z swej biernie dotychczasowej podstawy, znowu bierze w ręce inicjatywę umocnienia pacyfizmu w Europie, staje się jakby czynnikiem równorzędnym z wyraźną nutą pokojowego porozumienia, jaką wyczuć można czy w ostatnich przemówieniach premiera Francji Poincarégo w Carcasonne, czy w enuncjacjach wybitnie antyrewanżowych p. Stresemanna.

Aczkolwiek te nuty pokojowe mają może charakter argumentów przedwyborczych, skoro i Francja, a z nią Niemcy stają niedługo w szranki wyborcze, gdzie zdecydowanie się przyszy kierunek polityki obu tych państw, nie mniej jednak akcenty bojowej polityki potraszania wyszczerbiorym przez wielką wojnę mieczem, stają się rzadsze, a realizm gospod., przy ciągłym jeszcze kryzysie poważnym nad całą Europą, każe też myśleć o nowym konflikcie zbrojnym.

W orbitę tych prądów pokojowych wchodzi też czynnie polska polityka „rządu miłczków”. Bez wielkich „tam — tam” reklamy, bez dawnych głośniejszych fanfar posunięć dyplomatycznych, dyplomacja polska w ręku wytrwałego jej sternika min. Zaleskiego, bierze udział w tej koronkowej pracy, łagodzenia zaognień sąsiedzkich i nawiązywania ściślejszych niel porozumienia z temi państwami, z którymi dotychczasowe związki były jeszcze luźne, lub żadne.

Wynik konferencji w Królewcu, znaczenie dyplomatyczne tego sukcesu moralnego jakim jest bliższe kontynuowanie rozmów w Królewcu w poszczególnych komisjach, sa etapami tej aktywnej polityki zagranicznej naszego rządu. Jakby przedłużeniem tej linii pokojowej akcji, była wizyta ministra Zaleskiego w stolicy Italii, a rozmowy szefa naszego Foreign Office'u z Mussolinim i innymi reprezentantami polityki włoskiej, poparte szeregiem enuncjacji wzajemnych o charakterze zasadniczym, stworzyły też atmosferę poważnego sukcesu polskiej dyplomacji, której szczęśliwymi posunięciami interesować się musiały z konieczności polityka gabinetowa wszystkich państw europejskich.

Tej stronie zewnętrznej naszej sytuacji państwowej, odpowiada też pozytywny rezultat pracy „rządu miłczków” na terenie wewnętrznym, w dziedzinie gospodarczej naszego kraju. Spełnione w myśl wskazań wybitnych doradców rządu polskiego w rodzaju p. Kemmerera i innych, zasadnicze założenia racjonalnej gospodarki finansowej, dały w efekcie odrodzenie prestiżu gospodarczego Polski na rynkach finansowych zagranic, przyniosły Polsce pożyczkę stabilizacyjną, a obecnie trwające rokowania w kierunku uzyskania nowych kapitałów w formie pożyczek inwestycyjnych, stwarzają podstawy do nasycenia rynku finansowego Polski odpowiednią ilością środków obiegowych, które w niedalekiej przyszłości umożliwią kredyty długoterminowe, których potrzeba tak bardzo odczuwa niemal każda gałąź naszego życia gospodarczego.

Nie były komplementami enuncjacje przedstawicieli finansjery amerykańskiej pp. Tilney'a i Devey'a, gdy w oficjalnej ocenie naszej sytuacji gospodarczej wydali Polsce pochlebne świadectwo w tej najdonioślejszej dziedzinie naszego życia państwowego, bo w dziedzinie ekonomii i skarbowości.

Te sukcesy dwuletniego już prawie okresu rządów obecnych oceniamy musimy obiektywnie, z pełnym zadowoleniem stwierdzeniem, że wytyczone programowe obecnego rządu, jakkolwiek nie podawane w wielkich mowach programowych z trybuny sejmowej, zmiierzają krok za krokiem do jasno określonego celu, a celem tym podniesienie prestiżu państwa na zewnątrz i wytworzenie siły i na realnych podstawach opartej potęgi gospodarczej państwa.

Najkorzystniej oślasza się
w Dzienniku Pomorza

Polityka Włoch i Polski

Zdąża w tym samym kierunku utrzymania pokoju

Oświadczenie min. Zaleskiego po powrocie do Warszawy

Warszawa, (AW.) Przybyły do Warszawy min. spraw zagr. Zaleski odbył dłuższą konferencję z Premierem Piłsudskim. W czasie konferencji złożył sprawozdanie z ostatnich rozmów prowadzonych w Rzymie.

Warszawa, (AW.) Przybyły do Warszawy min. spraw zagr. Zaleski udzielił przedstawicielom prasy wywiadu, w którym omówił cały szereg aktualnych zagadnień polskiej polityki zagranicznej w szczególności ostatnich rozmów w Rzymie. Minister podkreślił raz jeszcze, że wyjechał do Rzymu celem odnowienia swych stosunków z kierownikami włoskiej polityki zagranicznej. Minister zaznaczył, że nie miał żadnego konkretnego planu rozmów a podróż miała jedynie na celu przedyskutowa-

nie szeregu zagadnień polityki zagranicznej.

Minister stwierdził, że polityka Włoch i Polski zdąża w tym samym kierunku utrzymania pokoju. Minister zdementował szerzone pogłoski o nieprzyjaznym charakterze wizyty rzymskiej w odniesieniu do Małej Ententy.

Zapytany o prawdziwość wiadomości, podanej przez jeden z dzienników francuskich, iż omawiane było zagadnienie porozumienia Francji, Anglii, Włoch i Polski, minister stwierdził, że o pośrednictwie polskim niema mowy. — Przechodząc do całokształtu rozmów berlińskich „prowadzonych między przedstawicielami Polski i Litwy, oświadczył, że zadaniem tych rozmów sa tylko kwestje natury technicznej, dotyczące terminu i prac komisji obu państw.

Polska i Francja

Wywiad z min. Zaleskim

Paryż, (PAT.) „Petit Parisien” ogłasza wywiad, udzielony przez min. Zaleskiego przed jego wyjazdem do Rzymu. Min. Zaleski oświadczył, że istniejące stosunki francusko-polskie wypływają z naturalnego stanu rzeczy, dzięki któremu zbyteczne jest podkreślać ich szczerłość i serdeczność. Wojna nauczyła Polskę i Francję konieczności zgody w zapatrywaniach na kwestje, mogące wytwarzać trudności dla obu krajów. Wyżej wspomniane elementy oczywiste dla każdego badacza polityki powojennej, stanowią podłoże ścisłej współpracy rządów warszawskiego i paryskiego na terenie Ligi Narodów. Z tego względu zdziwiły ministra

pewne głosy prasy francuskiej, komentujące w sposób tendencyjny znaczenie jego podróży do Rzymu.

Min. jest przekonany, że obaw tych nie podzielają poważni politycy francuscy, którzy rozumieją doskonale, że podróż min. Zaleskiego do Rzymu miała cele wyłącznie pokojowe. Dla każdego jest zrozumiałe, że im lepsze będą stosunki Polski z innymi państwami, tem większa będzie liczba państw, rozumiejących prawdziwe cele polityki polskiej, a im silniejsza będzie Polska, tem łatwiejsza będzie rola Francji jako jej sojuszniczki i przyjaciółki.

Komentarze niemieckie

Berlin, (AW.) W komentarzu do wywiadu ministra Zaleskiego, udzielonego „Petit Parisien”, półoficjalna „Täglich Rundschau” oświadcza, że min. Zaleski usiłuje gwałtownie zatrzeć we Francji wrażenie niezadowolenia

i nieufności z powodu podróży jego do Rzymu. Dziennik twierdzi, że wiadomość o ustąpieniu min. Zaleskiego ze swego dotychczasowego stanowiska i objęciu stanowiska posła w Londynie wyszła zapewne z Paryża.

Straszne skutki trzęsienia ziemi w Bułgarii

80 000 ludzi utraciło dach nad głową - 100 zabitych i 400 rannych

Sołja, (PAT.) W wywiadzie z przedstawicielem Bułg. Ag. Tel. prezes Rady Ministrów Ljapczew oświadczył w Filipopolu, że nowe trzęsienie ziemi w dn. 18 bm. miało daleko głośniejsze następstwa od trzęsienia w dniu 14 bm. Pierwsze trzęsienie ziemi oblało przestrzeń tylko 400.000 km. kw., drugie zaś 600.000 km. kw. i dotknęło okolice gęsto zaludnione, a przedewszystkiem miasto Filipopol, liczące 100 000 mieszkańców. W chwili obecnej niema w tem mieście prawie domu, w którymby można mieszkać bezpiecznie. Również wiele sąsiadujących z miastem wsi doznało poważnych uszkodzeń. Ogółem około 80.000 ludzi utraciło dach nad głową. Nad ludność terenów dotkniętych trzęsieniem ziemi ciał-

ży niepewność jutra, gdyż wstrząśnienia powtarzają się. Dzięki wysiłkom rządu i pomocy ze strony ludności okolic katastrofa nie nawiedzonych, akcja pomocy dla ofiar trzęsienia ziemi rozwija się pomyślnie.

Według dotychczasowych danych, liczba ofiar wynosi z góra 100 zabitych i z góra 400 rannych. Ta stosunkowo niewielka liczba ofiar tłumaczy się szczególną budową bułgarskich domów. Szkody wywołane przez trzęsienie sa bardzo poważne, to też konieczna jest wydatna pomoc ze strony państwa i społeczeństwa pomimo ograniczonych środków narodu bułgarskiego.

Ordynat Bisping przed sądem apelacyjnym

Sprawa o zabójstwo księcia Druckiego-Lubeckiego

Warszawa. W dn. 24 kwietnia b. r. sąd apelacyjny w Warszawie przystępuje do rozpatrywania głośniejszej sprawy ordynata Jana Kamila Bispinga, oskarżonego o zabójstwo w parku teresiańskim księcia Druckiego-Lubeckiego. Sprawa ta, budząca ogólne zainteresowanie, przeszła już przez 3 instancje sądowe, a ostatnio Sąd Najwyższy uchylił ze względów formalnych skazujący wyrok drugiej instancji.

Rozprawa obecna potrwa co najmniej 2 tygodnie. W charakterze świadków powołano około 30 osób, przeważnie spośród arystokracji polskiej. Świadkowie ci powołani sa zarówno

przez urząd prokuratorski, jak i obrone. W toku rozprawy przewidziane jest również odbycie wizji lokalnej w Teresinie.

Rozprawie przewodniczyć będzie wiceprezes Orłowski. Na fotelu oskarżycielskim zasiadzie prokurator Raczwiński. Obrone oskarżonego wnoszą będa adwokaci: Rymowicz, Śmiarowski i Żegilewicz.

W charakterze eksperta powołany jest prof. Wachholz z Krakowa.

Przewidywane jest, iż referat sprawy potrwa co najmniej 3 dni. St. Z.

Te rezultaty osiągnięte przez grono ludzi, umiejących konsekwentnie przeprowadzić swe zamierzenia, odbywały się, jak to stwierdzić należy, wśród ostrej często walki wewnętrznej, wśród przeszkód i opozycji poważnych nawet grup i odłamów naszego społeczeństwa, które bądź co bądź działały hamująco na realizację danych zamierzeń programowych. Wynik jednak ostateczny rozgrywki tej walki w formie ostatnich wyborów, wytworzył konstelacje dość

charakterystyczna. Rząd skupił około siebie i swych idei państwowo-twórczych najsilniejszy blok w ciałach ustawodawczych i aczkolwiek nie posiada w tej chwili jasno zarysowanej stalej większości w debatach sejmowych, to jednak siła swego autorytetu i wartości grupy posłów i senatorów około bloku rządowego skupionych, jest w stanie w najbliższym okresie czasu rozpocząć szereg prac doniosłych, mających na celu ostateczną naprawę tych podstaw wewnętrzo-ustrojowych państwa, które sa niezbędne dla podtrzymania ciągłości rozpoczętych wysiłków sfer rządowych i wytworzenia możliwości trwałej normalnej współpracy władzy wykonawczej, z czynnikami władzy ustawodawczej.

Wielkie problemy polityki międzynarodowej, których zarys naszkicowaliśmy w wstępie niniejszych rozważań, zmuszają całe nasze społeczeństwo do zorientowania się, czy i o ile praca rządu i jej dotychczasowe rezultaty tworzą realny nakaz dla każdego zdrowo myślicącego obywatela, przyłożenia przez współpracę w wskazanym kierunku swej cegiełki czynu obywatelskiego. Z chaosu dawniejszego partyjniactwa bowiem, z rozterek wewnętrznych, sporów i konfliktów, wylania się w tej chwili przed Polską perspektywa polityki obliczonej na dalszą metę, polityki o mocarstwowym znaczeniu dla całości Rzplitej, przyczem do tego wielkiego dzieła musi być zaprzagnięta zwała większość społeczeństwa, która zrozumiała, że ideologia myśli państwowej musi wreszcie zagłowiąć nad słabością naszego wewnętrznego rozbitcia, by nie zahamować dalszej pracy rozwojowej tak naszego życia gospodarczego, jak i linii obecnej polityki zagranicznej.

Będąc na pograniczu dwóch silnych państw o ludności przeszło 200 milionowej, Polska będąca w tej chwili znowu historycznym pomostem na pograniczu Europy zachodniej i Eurazji, musi wyteżona wola i celowa, zdecydowaną polityką wyrzucić sobie w grupie państw z nami sąsiadujących stanowisko i moralne znaczenie takie, jakie jej z tradycji historycznej w tym koncercie europejskim wypada. I dlatego obóz myśli państwowej, jako podstawa wielkiego bloku zwolenników ideologii Polski mocarstwowej, musi wyteżyc wszystkie siły, żeby zaważyć czynnie na dalszym ukształtowaniu się stosunków ustrojowych państwa, które umożliwiłyby bez dalszych eksperymentów, bez wygrywania interesów jednych klas i warstw przeciw drugim, kontynuowanie tej polityki racji państwowej.

Nie mała rolę w tem dziele ma do odegrania prawnicowe, czy zachowawcze skrzydło obozu państwowego. Na konieczność odbudowy prawnicy zwracaliśmy uwagę onegdaj, jako na warunek normalnej przebudowy naszego ustroju państwowego i możliwości utrzymania pożądaną równowagę w życiu państwowem i gospodarczem. Zacytować tu nam przyjdzie przy tej okazji trafne zdanie jednego z artykułów dr. Jana Bobrzyńskiego pod tyt.: „Naturalna misja konserwatyizmu”. (Dzień Polski).

„Konserwatyzm, jeśli chce być na prawdę państwowo-twórczym, musi także swa rolę pełnić jasno, wyraźnie i bez obaw. To jego obowiązek warunek bytu, tego każdy po nim oczekuje. Musi zdecydowanie przeciwstawić się dogmatom radykalizmu i uderzyć otwarcie w gmach ustaw i kanonów demagogicznych. Musi tym sposobem przywrócić równowagę społeczną i państwową, która do niedawna orientowana była jednostronnie na lewo... Zapewne ludzi się nie wolno, że praca ta stuprocentowo wyda rezultaty. Liczyć się trzeba z kontr-akcją sił nieokreślonych i wyrotowych. Liczyć się trzeba z zakosniętym uporem demagogów i doktrynerów wszelkiego typu. Ale swoje należy zrobić i nie wahać się przed zdecydowaną inicjatywą. Tego państwo od konserwatyizmu wyczekuje i żąda. I nie trzeba się na tej drodze zrażać żadnym krzykiem ani groźbą.”

Cel wytknięty wielkiej myśli mocarstwowej państwa jest problemem, który musi być rozwiązany przez dzisiejsze pokolenie w kierunku pozytywnym, jeśli nie mamy za ewent. naszą słabość płacić załamaniem się politycznym i rozczarowaniem ogólnem, które w rezultacie wysuwa w tym razie na czoło elementy wyrotowe, komunistyczne. Gra jest zbyt poważna, jeśli nie rozstrzygnięta. Grupy dotychczas wahające się muszą ustalić swój wyraźny punkt widzenia, opozycja radykalizmu po ostatnich enuncjacjach socjalistów wyjaśnia sytuację. Chodzi teraz o te masy państwowe zorientowanego obywatelstwa, które przekonaniem stoja po stronie obozu myśli państwowej, ale kierowane sa na bezdroża negacji przez leaderów, nie rozumiejących doniosłości chwili i biernie zgadzając, się na to, by ich życie polityczne samo usuwało poza nawias realnej pracy państwowej i współtworzenia podstaw przyszłej Polski mocarstwowej.

Ci vis.

Rozprawa budżetowa w komisji sejmowej

(Od sprawozdawcy parlamentarnego „Dziennika“).

Warszawa, dnia 21. kwietnia.

Wczorajszy dzień pracy komisji budżetowej upłynął wśród zawrotnego tempa całodziennych dyskusji.

Na wstępie zabrał głos sprawozdawca p. Wyrzykowski (Wyzw.) i w odpowiedzi na zarzuty, stawiane jego wnioskowi przez przedstawicieli stronnictwa, lecz nie uważa się za przedstawiciela stronnictwa, lecz za męża zaufania całej Komisji i w tym charakterze, kierując się wyłącznie względami rzeczowymi, stawiał poprawki, które i obecnie podtrzymuje.

Prezes p. Byrka (Jedynka). Mam wrażenie, że w tej sali panuje atmosfera, która ze ściśle rzeczowym punktem widzenia nie wiele ma wspólnego. Pragnie się jakby uniknąć dla Sejmu cienia zarzutu, że rozbudował wydatki, żeśmy dla siebie cokolwiek zrobili. Trzeba jednak pamiętać, że z tego do kleszenia żadnego z postów ani grosz nie wpływa. Dlatego to podnoszę, że taka atmosfera utrudnia pracę. Trzeba mieć odwagę dać Państwu to, co jest rzeczowo uzasadnione. Po tem, co powiedziałem, nie chcę bezpośrednio zarządzać głosowania i proponuję odroczyć je do godziny 1-ej.

P. Polakiewicz (Jedynka) — Proponuje głosowanie po przerwie obiadowej, bo chce się porozumieć z dyrektorem kancelarii.

P. Diamand (P. P. S.) prosi o przedłożenie planu obrad nad budżetem.

Prezes p. Byrka. — Mogę to uczynić zaraz, ale bez gwarancji, czy niektórzy referenci nie zawiodą. Jutro, w sobotę odbyły się trzecie czytania pięciu uchwałonych już budżetów. W poniedziałek budżet Rolnictwa; Rząd chciałby łącznie traktować Reformy Rolne, nie będzie to możliwe, bo referent p. Malinowski będzie gotów dopiero we środę. We wtorek — Przemysł i Handel, Emerytury i Renty. We środę Komunikacja. We czwartek Sprawy Zagraniczne, Praca i Opieka Społeczna. W piątek Reformy Rolne i Długi Państwowe. W sobotę — trzecie czytanie zatwierdzonych budżetów, względnie zatwierdzenie nieskończonych obrad. Gdyby budżet Spraw Wojskowych przyszedł we czwartek, co zależy od tego, kiedy Minister Spraw Wojskowych będzie mógł przybyć, musiałby nastąpić pewne przesunięcia.

P. Czapiński (P. P. S.) — Prosimy trzecie czytanie odrożyć na poniedziałek.

P. Byrka. — W takim razie sobota będzie wolna, trzecie czytania odbędą się w poniedziałek.

Przystąpiono do dalszego ciągu obrad nad budżetem Ministerstwa Rol. Publicznych.

P. Krzyżanowski (Jed.) przestrzega przed nadaniem projektowanemu podatkowi automobilowemu charakteru celowego. Co się tyczy 15.000.000 z Poczty i Telegrafów, to suma ta powinna być preliniowana w budżecie tego resortu. Cały program Ministerstwa uważa za tymczasowy i mogący ulegać zmianom. Opór Ministerstwa przeciw monopolowi w dziedzinie elektryfikacji jest uzasadniony, jeśli chodzi o konkretną ofertę, jednak inne oferty, w zależności od procentu zysku, przyznanego Państwu, byłyby może do przyjęcia. Należałoby również rozważyć myśl założenia przedsiębiorstwa mieszanego z udziałem kapitału prywatnego. Co do ruchu budowlanego, to trzeba przestrzec przed zbyt dużym pospiechem w akcji potaniania materiałów budowlanych. Stopniowość działania jest tu konieczna.

Po przerwie obiadowej przystąpiono do głosowania nad budżetem Sejmu i Senatu. Jednocześnie przyjęto wniosek referenta o podwyższenie dochodów o 110.501 zł. W wydatkach przyjęto wniosek referenta o podwyższenie kwoty na płace urzędników o 35.448 zł, na płace funkcjonariuszów o 83.000 zł, na różne wydatki o 23.436 zł, na koszty podróży urzędników o 1.000 zł, na środki lokomocji o 8.000 zł, na pomieszczenia o 40.000 zł, na służbę hotelową o 44.000 zł, na wydatki biurowe o 30.000 zł, na biurowe o 10.000 zł. (P. Diamand zastrzegł sobie votum mniejszości co do 5.000 zł w wyżej, proponowanych przez p. Czapińskiego.) Dalej przyjęto wniosek referenta o podwyższenie sum: Na wydawnictwa o 100.000 zł, na remont budynków o 50.000 zł, na koszty podróży posłów, delegowanych na kongresy o 27.000 zł, w wydatkach nadzwyczajnych zaś przyjęto pozycję na meble — 320.000 zł, i na nowe budowle 600.000 zł. Budżet uchwalono więc w drugim czytaniu w myśl wniosków referenta — posła Wyrzykowskiego.

Trzecie czytanie odbędzie się w poniedziałek. Przystąpiono do dalszych obrad nad budżetem robót publ.

Min. Moraczewski. Wiele mówców wyrażało zdanie, że budżet tego resortu jest za mały, to w tym, to w innym dziale. Budżet w tym roku wprawdzie wzrósł o 100%, ale w to wchodzi już roboty, przewidziane w innych resortach, które jednak będą wykonane przez Min. Robót, jakoteż roboty z budżetu inwestycyjnego. Sam budżet Ministerstwa wzrósł o 40%. Cyfra ta wzięta jest stad, że zgóry powiedzieliśmy sobie, że o tyle powiększymy, licząc się z możliwością przerobienia w sposób racjonalny. — Można dać cyfrę większą o 300%, można te pieniądze wydać, t. zn. wyrzucić, ale nie można tyle ekonomicznie, porządnie przerobić. Na dalsze powiększenie budżetu tego zgodzić się nie mogę.

Minister bardzo energicznie odparł zarzut, jakoby w budowie dróg wodnych lub w budowlach lądowych kierował się dzielnicywoscia, co popiera cyframi. N. kresach jest więcej kilometrów kolei, niż szos, co jest fenomenem jedynym w Europie. Na istniejących tam szosach rośnie trawa tak, że myśle wydzierżawić je na siano (wesolosc), a to dlatego, że nikt po nich nie jeździ. Budowa szos zaletna jest od gęstości zaludnienia, a na Polesiu jest 18 mieszkańców na kilometr. (P. Wyrzykowski: Na Wołyniu jeżdżą obok szosy.) I abym to robił, gdybym jeździł niekiedy koniom, a tam koniom dają wakacje i w lecie ich nie kują. Rząd ma tendencję budowy szos pogranicznych dla zatarcia granic dawnych zaborów.

Co się tyczy Polesia, to nie należy lekceważyć wysiłków jego osuszenia. Mamy tam 1.800.000 hektarów błot. Na 100-morgowym gospodarstwie chłop nie może utrzymać dwóch krów i jest niedziszem. Po osuszeniu utrzyma na tej przestrzeni 50 krów i będzie bogaty. Koszt osuszenia wyniesie około 400 milj. Właściciele ziemscy zapłaciliby za osuszenie jedną piątą swych gruntów, a sprzedaż przetrzeźni w ten sposób uzyskane pozwoliłaby na za-

Demokracja wymagająca szacunku powinna w pierwszym rzędzie sama się szanować

Marsz. Daszyński o programie prac sejmowych

„Naprzód“ publikuje wywiad marszałka Sejmu Daszyńskiego w sprawie programu prac sejmowych. W wywiadzie tym marsz. Daszyński m. in. powiedział:

„Sejm miał dużo realnej pracy przed sobą. Oczywiście, że zadaniem Sejmu w sprawie budżetu będzie zatwierdzenie go w terminie przed 30 czerwca, aby nie uchylać nowego przewidywania. Uważałbym ten fakt za znakomitą szkołę dla ogromnej ilości nowowybranych posłów, którzy powinni zapoznać się bardzo dokładnie z budżetem, będącym najkrótzym projektem zwierzchniactwa polityki państwowej.

Pomijając na razie wartości, które nowy Sejm przyniesie ze sobą, uważam za rzecz niezwykle ważną, aby ustalić w Sejmie pewne manery Sejmu poprzedniego. Sejm powszechnego głosowania powinien być ciałem, które także zewnętrznie powinno wzbudzać respekt i szacunek w narodzie. Przepiękna marmurowa sala sejmowa powinna być przybytkiem poważnej i grunt. pracy ustawodawczej, bo tylko parlament twórczo pracujący nad zagad. życia państwowego znajduje odzwidk w narodzie. Demokracja, wymagająca szacunku, powinna w pierwszym rzędzie sama się szanować.

Nowych przedłożeń rządowych dotąd nie otrzymałem. Wiem tylko, że Rząd ma zamiar przedłożyć kilka projektów ustaw podatkowych

i dotyczących urzędników. Kiedy je przedłoży, tego dziś powiedzieć nie mogę.

Główną stała się w ostatnich czasach sprawa zmiany regulaminu. Istnieje na tem polu dużo nieporozumień. Tak na przykład regulamin obecny ani jednym słowem nie wspomina o „konwencie senjorów“, podczas kiedy przeciwnicy regulaminu obecnego zwalczały może najnamyślniej ten konwent senjorów. Wszelkie zmiany regulaminu, dążące do roztrępnego uproszczenia prac sejmowych, do zabezpieczenia absolutnego porządku i godności obrad, oczywiście powinny być powitane jaknajbardziej. Szczegółowych projektów zmiany regulaminu dotąd Sejmowi nie przedłożono.

Jako marszałek Sejmu mogę wyrazić tylko nadzieję, że wielka ta instytucja, reprezentująca wolę całego narodu, zdoła utrzymać swoje znaczenie w społeczeństwie.

Wynurzenia marsz. Daszyńskiego pod wielu względami są bardzo znamienne. Nie tak dawno p. Daszyński, gdy nie był jeszcze marszałkiem Sejmu na łamach „Pobudki“ zamieszczał ostre artykuły, wymierzone przeciwko tendencjom Rządu. Jeśli zwrócimy przytem uwagę na ostatnie wywody ideowego wodza Związku Lud. Nar., p. R. Dmowskiego, to stwierdzić należy poważne otrzewienie w poglądach na sytuację polityczną i aktualne zagadnienia na froncie opozycji zasadniczej. Do omówienia powyższego powrócimy w najbliższym czasie.

Udział klubów sejmowych w pracach komisyjnych Podział miejsc - Wycieczka posłów przybywa do Poznania

Warszawa. (Tel. wł.) W gabinecie Marszałka Daszyńskiego odbyło się posiedzenie przewodniczących Klubów Sejmowych, na którym dokonano podziału miejsc w komisjach sejmowych pomiędzy poszczególne kluby oraz podziału przewodnictw w komisjach. Podział ustalono jak następuje:

W Komisji administracyjnej przewodnictwo utrzymał Klub. Bezp. Bl. (zastępstwo Związek L. N.). W komisji komunikacyjnej — przewodnictwo Niemcy (zastępstwo B. B.). W komisji budżetowej — przewodnictwo B. B. (zastępstwo Wyzwolenie), w konstytucyjnej — przewodnictwo B. B. (zastępstwo P. P. S.). Ochrona Pracy — przewodnictwo P. P. S. (zastępstwo Niemcy). Odbudowa kraju — przewodnictwo Ukraińcy (zastępstwo B. B.). W komisji Opieki Społecznej — przewodnictwo Piast (zastępstwo Wyzwolenie), w oświatowej — przewodnictwo Wyzwolenie (zastępstwo Ukraińcy). W komisji prawniczej — przewodnictwo Z. L. N. (zastępstwo B. B.). W komisji przemysłowo-handlowej — przewodnictwo P. P. S. (zastępstwo B. B.). W komisji Reform Rolnych — przewodnictwo Stronnictwo Chłopskie (zastępstwo B. B.). W komisji Robót Publicznych — przewodnictwo B. B. (zastępstwo Związek Ludowody Narodowy). W komisji

Rolnej — przewodnictwo Ukraińcy (zastępstwo B. B.). W komisji Skarbowej — przewodnictwo B. B. (zastępstwo Piast). W wojskowej — przewodnictwo B. B. (zastępstwo Stronnictwo Chłopskie). W zagranicznej — przewodnictwo B. B. (zastępstwo P. P. S.). Reemigracyjnej — przewodnictwo Wyzwolenie (zastępstwo Ukraińcy). Morskiej — przewodnictwo Zw. Lud. Nar. (zastępstwo B. B.). petycyjnej — przewodnictwo Ch. D. (Zast. P. P. S.), regulaminowej — przewodnictwo P. P. S. (zastępstwo B. B.). W komisji walki z drożyzną — przewodnictwo B. B. (zastępstwo P. P. S.). W komisji zdrowia publicznego — przewodnictwo B. B. (zastępstwo Ch. D.).

Bez zmian przyjęto projekt podziału miejsc w komisjach pomiędzy poszczególne kluby, opracowane na zasadach arytmetycznych przez kancelarię Sejmową.

Przyjęto ponadto do wiadomości zawiadomienie p. Marszałka, iż Prezydent m. Poznania p. Ratajski zaprasza przedstawicieli Sejmu do Poznania dla zainauguracji się z postępek prac około budowy Powszechnej Wystawy Krajowej, która odbędzie się w Poznaniu w roku 1929. Wycieczka wyjedzie do Poznania dnia 5-go maja. St. Z.

Posiedzenie Sejmu

Marszałek Sejmu Daszyński ustalił wczoraj porządek dzienny najbliższego posiedzenia Sejmu, które odbędzie się 24 bm. o godzinie 5-tej po poł. Jest on następujący: 1. Przekazanie Komisjom Dekretów, złożonych Sejmowi przez Rząd na zasadzie art. 44 Konstytucji. 2. Wnioski w sprawie zawieszenia po-

stepowania sądowego przeciwko posłom. 3. Wybór członków i zastępców członków Głównej Komisji Ziemiańskiej. 4. Wybór delegata Sejmu do Głównej Komisji Rekrutacyjnej. 5. Wybór członków Trybunału Stanu. 6. Wybór członków Komisji Kontroli Długów. St. Z.

Rokowania z Litwą w Berlinie Ustalenie prac komisyjnych

Berlin. (PAT.) W Berlinie zebrał się przewodniczący polscy i litewscy trzech komisji, ustanowionych na konferencji w Królewcu. Po posiedzeniu ogłoszony został następujący wspólny komunikat: Obustronni przewodniczący 3 komisji, wyłonionych na konferencji polsko-litewskiej w Królewcu, zebrał się w dniu 20 b. m. w Berlinie, celem ustalenia daty rozpoczęcia prac poszczególnych komisji, oraz miejsca ich urzędowania. Za zgodą obu stron ustalono, że komisja pierwsza bezpieczeństwa i odszkodowań zbierze się w Warszawie dn. 18 maja, a komisja 3-cia prawnicza i ruchu lokalnego zbierze się w Berlinie dn. 21 maja.

Berlin. (PAT.) Posiedzenie obustronnych przewodniczących komisji, wyłonionych w Berlinie, odbyło się w gmachu poselstwa litewskiego w Berlinie pod przewodnictwem pos. Sidzikauskasa. Dziś

odbędzie się następnie posiedzenie, na którym ustalony zostanie protokół. Posiedzenie odbędzie się w gmachu poselstwa polskiego. Co do rozmaitych terminów zwłania poszczególnych komisji, to komisja bezpieczeństwa i odszkodowań będzie się mogła zebrać już dn. 7 maja, wcześniej od innych komisji, a to dlatego, że materiał dla obrad tej komisji jest już obustronnie całkowicie przygotowany. Komisja ta po kilku dniach ulegnie krótkiej przerwie ze względu na święto narodowe litewskie, przypadające w dniu 15 maja. Pozostałe 2 komisje będą się mogły zebrać dopiero w terminie nieco późniejszym ze względu na to, że obaj przewodniczący tych komisji ze strony litewskiej do tego czasu zajeci będą rokowania. I niemiecko-litewskimi, w których uczestniczą z ramienia rządu litewskiego.

ciągnięcie pożyczki dla osuszenia bez obciążania Skarbu czym innym, niż gwarancją za obligacje, oparte na hipotece. Min. w zakończeniu dłuższego przemówienia prosi o przyjęcie budżetu bez zmian, z wyjątkiem niektórych propozycji referenta.

Po przemówieniu referenta przystąpiono do głosowania i przyjęto budżet w myśl przedłożenia rządowego z niektórymi zmianami, proponowanymi przez referenta w porozumieniu z Rządem.

Incydent w komisji.

Prezes Byrka naznaczył następne posiedzenie na poniedziałek 23 kwietnia na godz. 10 min. 30 z porządkiem dziennym: Trzecie czytania preliminarzy, dotąd uchwalonych, a o godz. 12 budżet Min. Rolnictwa.

P. Rataj. Nie w formie wniosku, lecz w formie petitiu zwracam się do Pana Prezesa, ażeby ze względów metodycznych trzecie czytania były odłożone do ukończenia wszystkich budżetów w drugim czytaniu.

Prezes Byrka. Już przed południem oświadczyłem, że fakt, iż dawniej trzymano się pewnej metody, nie musi nas zniechęcać do stosowania się teraz do tej samej metody i mogę proponować Panom inny sposób, który zdaniem moim, prędzej nas doprowadzi do celu. Sam Pan Marszałek Rataj za swego urzędowania niekiedy stosował taką metodę, że kiedy zaszły wypadki, wymagające uzgodnienia, zgadzał się na zarządzanie w komisjach czwartego i piątego czytania. Narazie nie mam potrzeby takiego wypadku przewidywać, jeżeliby zaszło, to byłoby wtedy nad tem się zastanawiali.

LECZNICA ZDROJ

Niezastąpiona naturalna wlewatwa przy tętnach **Ciechoczkich** podnosi uzdrawiające działanie kuracji. Najsilniejsze w Europie kąpiele solankowe leczą gościec choroby przemiany materii, serca, cierpień kobiecych i inne. Sezon trwa od 1 maja do 31 października

Marsz. Piłsudski chory I LEŻY W SZPITALU UJAZDOWSKIM.

Warszawa (tel. wł.) Marszałek Piłsudski uległ przed kilku dniami przeziębieniu, które w następstwie wywołało bóle neuralgiczne w rece. Celem radykalnego leczenia się marszałek Piłsudski przebywał od wczoraj w szpitalu Ujazdowskim, gdzie się poddał kuracji naświetleniu.

Marszałek Piłsudski otrzymał w szpitalu 4 pokoje w osobnym pawilonie. Troskliwie czuwa nad nim specjalny lekarz pułkownik Wojciński. Kuracja potrwa kilka dni. Stan naogół choroego dobry.

Napad na pałac Prezydenta Rzplitej w Spale

Newykruci sprawcy ranili ciężko policjanta.

Warszawa. Wasz korespondent warszawski donosi, że w nocy wczorajszej dokonano napadu na pałac Prezydenta Rzplitej w Spale. Nieznani sprawcy oddali strzały przed pałacem do policjanta, który został ciężko ranny. W pałacu mieszkała tylko pani prezydentowa. Prezydent Rzplitej bawi w Warszawie.

W związku z tem władze policyjne zarządziły bardzo energiczne śledztwo.

Z komitetu ekonomicznego R. M.

Przedłużenie zakazu wywozu maki pszennej.

Warszawa. Do późnego wieczora toczyły się pod przewodnictwem wicepremi. Bartia obrady komitetu ekonomicznego Rady M. Po wysłuchaniu sprawozdań minister przemysłu i handlu Kwiatkowski przeprowadził dyskusję nad bilansem handlowym. Uchwalono przedłużenie zakazu wywozu maki pszennej, natomiast nieprzedłużenie zakazu przywozu pszenicy.

Obrady „Jedynki“

Stołeczna grupa regionalna.

Warszawa. Toczyły się obrady grupy stołecznej posłów i senatorów Bezp. Bloku Współpracy z Rządem. Na posiedzeniu uchwalono utworzenie grupy regionalnej, do której wejdzie 16 posłów i senatorów. W dyskusji omawiano zadanie bloku na terenie Sejmu w szczególności sprawy stołecznej. Prezesem grupy regionalnej został poseł Siawek, wiceprezesem prof. Bobrowski, sekretarzem E. Idzikowski.

Uderzenia krwi do głowy, ścisłante w okolicy serca, uczucie strachu, przecięlenie nerwowe, migrena, niepokój i bezsenność, mogą być łatwo usunięte przy użyciu naturalnej wody gorzkiej „Franciszka Józefa“. Ścisłe dane naukowe potwierdzają, że woda „Franciszka Józefa“ w wypadkach zaparcia przy tych chorobach, daje najlepsze rezultaty. Ządać w aptekach i drogerjach. 37/4

Przerwa w komunikacji telefonicznej i telegraficznej

Warszawa. Szkody, jakie wyrządziła ostatnia burza śniegowa, nie zostały jeszcze usunięte. Burza wyrwała kilkadziesiąt słupów telegraficznych na różnych liniach kolejowych i skutkiem tego ministerstwo komunikacji nie posiada łączności ani telefonicznej ani telegraficznej z całym szeregiem dyrekcji, m. in. z Katowicami, Radomiem, Wilnem i Poznaniem. W Dyrekcji Warszawskiej w dn. 20 bm. poślągi kursowały jeszcze na podstawie specjalnych rozkładów jazdy i przychodziły do Warszawy ze znacznym opóźnieniem. St. Z.

Muzea polskie

górąją nad niemieckimi.

Bytom. (PAT.) Jak donosi „Ostdeutsche M.“ genpost“ w Bytomiu odbyło się zebranie zarzą. i towarzystwa historyczno-muzealnego. Na zebraniu tem asystent muzeum w Bytomiu p. Kurt składał sprawozdanie ze swej wycieczki naukowej po muzeach w Krakowie, Przemysłu i Lwowie. P. Kurt zaznaczył, że wspomniane muzea posiadają bogate zbiory ludowe i że pod tym względem muzea niemieckie znacznie ustępują muzeum polskiem. Zbiory g.ślaskich strojów ludowych, zgromadzone w muzeum etnograficznym w Krakowie, uważa p. Kurt za największe ze wszystkich istniejących zbiorów, dotyczących G. Śląska, a znajdujących się zarówno w rękach polskich, jak niemieckich.

Aresztowanie szajki szpiegowskiej na Kresach Wschodnich.

Warszawa (tel. wł.) W Nieświeżu wykryto wielką organizację szpiegowską, która pracowała na korzyść rządu sowieckiego.

Dotychczas aresztowano dwóch głównych winowajców.

Podczas rewizji w mieszkaniu aresztowanych wykryto obfity materiał dowodowy, jak również notatki o rozmieszczeniu polskich straży granicznych. Dalsze śledztwo w toku.

Gdy suknia jest poplamiona,
należy zaraz oddać ją „Barwie” do chemicznego wyczyszczenia.

Barwa
w. S. KALAMAJSKI
Toruń, Szeroka 21
P76

Oferujemy:
Artykuły pastewne
makę rubia
węgiel górnośląski
pszczyń i dąbrowiecki

Kupujemy
po najwyższych cenach dziennych
zboża wszelkiego gatunku.

BANK KWILECKI POTOCKI i Ska
Sp. Akc. w Poznaniu
ODDZIAŁ W TORUNIU
Tel. nr. 644 i 1000 P68

Kronika

Kwiecień
22
Niedziela

Kalendarz rzym.-kat.:
Niedziela Sotera i Kaja
Poniedziałek Wojciecha
Kalendarz słowiański:
Niedziela Jarosław św.
Poniedziałek Wojciech św.
Środa: wschód 4,25 zachód 18,43
Kwiecień: wschód 7,35 zachód 20,31

Apteka dyżurna.

Apteka pod Orłem, Stary Rynek 4 tel. 7.

Z TEATRU POMORSKIEGO.

W niedzielę, dnia 22 bm. o godzinie 4 po południu światła 3-aktowa operetka W. Kollo „Królowa Nocy”, należąca do najświetniejszych widowisk z repertuaru muzycznego naszej sceny, urozmaicona oficie efektownymi ewolucjami tanecznymi oraz wielce pomyslową rewią w pierwszorzędnym wykonaniu pp.: J. Leonowicz, J. Porębskiej, W. Zdzitowieckiego, A. Balcerzaka, W. Ilcewicza, Zaremby i Jaworskiego.

Beda to jedne z ostatnich przedstawień tych operetek, które pomimo pełnego powodzenia dyrekcja jest zmuszona zdjąć w dniach najbliższych afisza wskutek wyjazdu reżysera p. W. Zdzitowieckiego.

W przygotowaniu znajduje się znakomita, owiana czarem najczystszej poezji, prawdziwie słoneczna komedia 3-aktowa Fodora „Mysz Kościelna” grana z olbrzymim powodzeniem na scenie Teatru Polskiego w Poznaniu oraz przygotowywana obecnie we Lwowie. W utworze tym, dla którego nasz teatr przygotowuje zupełnie nową efektowną wystawę, znajdzie w roli tyt. szerokie pole do popisu dla swego talentu aktorskiego p. Janina Porębska. W głównej roli męskiej barona Ulricha wystąpi niezrównany w swoim repertuarze komediowym p. Adam Bystrzyński. Inne ważniejsze role po-

J. H. Rosny Ane. 16
Akademia Concert.

Czy zgina?

Powieść
Przekład z francuskiego.

Szybko i sprawnie maszyny wywoływały w nich uczucia zupełnej pewności. Ostatnia przystopowała oddała ich w moc przeznaczenia, zrozumiała to. Nie zastanawiali się obecnie nad przyszłością, obmyślali tylko środki ostrożności; czuli się nieodpowiedzialnymi, schwycili i kierowało nimi coś potężniejszego, niż wola osobista.

— Tak, odparł Hurel... Dobrzeby było pokonać kawał pieczeni, a nawet kapusty... ale przedtem lepiej pokonać dużą ilość kilometrów. Trévisse potwierdził. Marzenie mieszało się w jego myślach z rzeczywistością. Widział ciągle przed sobą Friede blada i drżąca, wspomnienie idylliczne zastawiało mu obrazy — gubiące się w ulewie.

Powóz zwolnił i zatrzymał się dwie minuty. Clovis zwrócił się do swych towarzyszy i rzekł:

— Zrobiliśmy odkrycie...
— Odkrycie?
— Tak, znalazłem tu puszkę z lakierem i pedzle...

— Do czegoż może nam się to przydać? — zapytał Hurel.

— A do krośset! — zawołał Hugon, wyrzucając się z swych marzeń... do zmiany barwy auta, jeżeli okaże się potrzeba.

wierzono najwybitniejszym artystom naszej sceny pp.: Zielińskiej, Jaworskiemu, Marjańskiemu i Balcerzakowi. Reżyserję prowadzi kierownik artystyczny naszej sceny p. Józef Leśniewski. Premiera odbędzie się w ciągu przyszłego tygodnia.

Ponadto przygotowuje dyrekcja na dzień 3 maja premierę arcydzieła Frerowskiego, nieśmiertelnej „Zemsty”, która otrzyma zupełnie nową wspaniałą stylową oprawę sceniczną.

— Kino „Corso”. Arcydzieło światowej sławy „Demon morza” z Milton Sills w roli tytułowej. 2 serie razem w jednym programie.

ZEBRANIE TOW. KRAJOZNAWCZEGO

We wtorek, dnia 24. 4. 1928 roku o godzinie 7 wieczorem odbędzie się w Izbie Harcerskiej w Miejskim Gimnazjum Żeńskim, ulica Wielkie Garbary zebranie zarządu Polskiego Tow. Krajoznawczego Oddział Toruń, na które uprzejmie zaprasza Zarząd.

Porządek obrad: 1. Odczytanie protokołu. 2. Sprawozdanie z wyjazdów: pocztówek: Pierniki historyczne. 3. Sprawozdanie z odczytu: Czechosłowacja a Polska — 27. 3. 28. 4. Przystąpienie do Polskiego Czerwonego Krzyża. 5. Sprawa wycieczek na r. 1928. 6. Sprawozdanie ze zjazdu delegatów w Bydgoszczy z dnia 15. 4. 28. 7. Wolne wnioski.

PROGRAM

wycieczek Toruńskiego Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego na sezon letni 1928 roku.

1. Złotoryja 22. 4. 28 (parowcem wzg. pieszo)
2. Biskupie—Papowo 29. 4.
3. Chełmno—Świecie 6. 5.
4. Gołuchów—Kurnik—Poznań 27. i 28. 5.
5. Łąkorek—Lipinki—Ciche — Zbiczno — Pojezierze—Brodnickie 10. 6.
6. Toruńskie Papowo—Łysomice 20. 6.
7. Otloczyn—Ciechocinek 17. 6.
8. Suchatówko 29. 6.
9. Brześć Kujawski—Włocławek 1. 7.
10. Tuchola—Chojnice 13. 7.
11. Najstarsza wyspa południowa małowiczko położona na Bałtyku „Bornholm” (parowcem Żegluzi Polskiej 2 dni) i wybrzeże polskiego morza Hel, Puck, Gdynia, Gdańsk i Oliwa, 200 zł. od 1. do 7. 8. 1928 r.
12. Dzików—Sandomierz—Opatów—Łysogóry—Kielce od 10. do 16. 8. 1928 r.
13. Grudziądz—Nowe 23. 9. 1928 r.
14. Malbork 9. 9. 1928 r.

Prócz podanego programu wycieczek oddz. toruński członkom wzgl. ich rodzinom ułatwi wycieczki do Sztokholmu i Visby w dniach od 4 do 10 lipca 1928. Według informacji Państwowej Żegluzi Polskiej w Gdyni koszty 6-dniowej wycieczki z utrzymaniem na statku z noclegiem i paszportem wynosząć będą od Gdyni do Sztokholmu i z powrotem przypuszczalnie od 559 do 600 złotych.

Wszelkich informacji udziela oraz przyjmuje zgłoszenia i wkłady rat na wycieczki skarbnik p. Franciszek Rekosiewicz w Toruniu ulica Szopena 24, II. piętro.

Równocześnie oddział toruński poleca wszystkim sympatykom krajoznawstwa nabywanie w składach oraz pod wskazanym wyżej adresem pocztówek krajoznawczych — Zamki pomorskie, nowe wydanie historycznych pierników toruńskich (bardzo piękne jako pocztówki świąteczne) jak również zabytków miasta Torunia, z których czysty zysk przeznaczony jest na budowę domu wycieczkowego w Toruniu. Zarząd.

KOMUNIKAT.

Tow. Kupców Chrześcijańskich w Toruniu.
Zebranie sekcji kolonjalno-wędrowniczej odbędzie się dnia 23 kwietnia (poniedziałek) o godzinie 8 wieczorem w Dworze Artusa. O liczny udział członków prosi Zarząd.

Z URZĘDU STANU CYWILNEGO.

Od 8 do 14 kwietnia rb. zgłosili:
Urodzenia: Ogniomistrz Franciszek Pawłowski (s); woźny bankowy Józef Orłowski (s); robotnik Leon Rymarkowski (s); kol. Franciszek Lewandowski (s); robotnik Jan Choj-

— Głupi jestem, — mruknął Wilhelm.
Maszyna ruszyła dalej z pośpiechem, trzej mężczyźni porozumiewali się dalej.

Można wybierać. Jest lakier czerwony, czarny, zielony mówił południowiec. Gdy będzie najmniejsza pogoń, zając gdziekolwiek, za kwadrans — do trzech najwyżej — można zmienić wykład auta.

— Wogóle sytuacja nasza poprawiła się. Auto pierwsza klasa!... Nic nie przemawia przeciw temu, żeby nas brano za Niemców... i to wojskowych. Cztery rewolwery, zapas naboju, dwie szable... Mamy tego dosyć.

— Tak, nasza skóra jest nieźle broniona. mruzczał Hugon... — Widzę tylko jedno poważne niebezpieczeństwo.

— Jakże?

— Spotkanie kolegów rittmeistra, albo leutenaanta...

Deszcz, ustawał. Słabe promienie padały na niwy i pola pokryte chmielem. Spostregli z daleka oddziały ludzi, postępujących w równych szeregach.

— Słusznie, odparł... oto żołnierze a więc i oficerowie. Roztropnie, Clovisie... Młody człowiek bynajmniej się nie mylił. Po miarowym marszu można było rozpoznać piechotę. Wkrótce rozróżnili już mundur, kaski i mazurey.

— Jest to co najmniej batalion! Clovis szukał wzrokiem innej drogi, ale gościniec biegł prosto bez żadnego zakretnu.

— Nie unikniemy ich — mruzczał. Zwolnić batalion był oddalony już tylko o sto metrów. Auto zatrzymało się i stanęło na boku drogi; Hugon i Wilhelm nasunęli czapki na oczy.

nowski (s); robotnik Karol Weiss (c); elektromechanik Jan Linda (c); robotnik Michał Rocławski (c); pomocnik Władysław Madejski (s); kupiec Dawid Bestermann (c); kowal Feliks Gostański (s); rzeźnik Bolesław Orłowicz (c); kupiec Mojżesz Winiarski (s); restaurator Władysław Kozłowski (s); kupiec Jan Skalski (c); ogrodnik Wład. Murawski (s); mistrz stolarski Antoni Osmański (s); por. Józef Knik (s); kierownik samochodu Jan Czarnecki (s); kapral Kazimierz Jagielski (c); stolarz Stefan Fabianowski (c); plutonowy Jan Pieakrski (c); st. sierżant Jan Kossowski (s); kolejarz Ignacy Olewiński (c); stolarz Antoni Kamiński (s); 7 nieślubnych, 2 niezwywych.

Zmarli: Antoni Waliszewski 87 l. 1 m., Helena Jabs 3 l. 10 m., Ludomira Wiese 6 m., Mieczysław Jabłoński 17 dni, Jan Lewandowski 80 l. 8 m., Bazyl Popławski 22 l. 8 m., Amalia Fuchs z domu Müller 92 l., Joanna Piatek z d. Bürger 67 l. 2 m., Urszula Lewicka 5 minut, Edward Sobczak 42 l. 11 m., Harry Tkacz 2½ m., Kazimierz Ziemiński 10 m.

Zawarte śluby: Brunon Konkol, sierżant zawod. i Leokadja Drygalska, Rajnhold Kaizer, ślusarz i Małgorzata Münster.

KASA POŚMIERTNA POM. KLUBU SZOFERÓW.

Przy Pomorskim Klubie Szoferów, założona została Kasa Pośmiertna dla członków i ich rodzin, przyczem każdy członek obowiązkiem należy do kasy. Zarząd klubu wzywa wszystkich kolegów, aby gromadzi się pod sztandar św. Krzysztofa, patrona podróżników, komunikując, iż filje Pom. Klubu Szoferów są następujące: Toruń, ul. Bydgoska 41, p. Stogowski; Grudziądz, fabryka „Unia”, p. Felski; Starogard, Gimnazjalna 8, p. Wielki; Wejherowo, Sobieskiego 37, p. Marek; Chojnice, Stara Szkoła 15, p. Rzeziński. Zarząd główny klubu mieści się w Toruniu, ulica Bydgoska 41.

TKS. UZYSKAŁ WYSOKĄ PROTEKCJĘ.

Pan Wojewoda Pomorski generał Młodziejowski i pan Dowódca Korpusu nr. VIII, generał Berbecki przyjęli na prośbę specjalnych delegatów Toruńskiego Klubu Sportowego, honorowe prezesury Klubu. Jest to ważny bardzo moment w historii rozwoju najpoważniejszego Klubu sportowego na Pomorzu jakim jest Toruński Klub Sportowy. Świadczą on o opiece, szlachetności i życzliwości najwyższych dygnitarzy państwowych na Pomorzu w stosunku do sportu.

Poparcie moralne jakie Klub przez to uzyskał, będzie miało z pewnością w jego rozwoju decydujące znaczenie.

Cały świat sportowy Pomorza przyjmując z uznaniem tę radosną dla sportu wiadomość, widzi w niej zaczątek nowej pomyślniej ery w historii sportu Pomorza.

TORUŃSKI BIEG NAPRZELAJ.

Poważne zainteresowanie w świecie sportowym wzbudził „Toruński bieg naprzelaj”, który się odbędzie w dniu 29 kwietnia w Toruniu, urządzony przez sekcję lekko-atletyczną Toruńskiego Klubu Sportowego. Zgłoszenia napływają z różnych miast Polski: Poznań, Warszawa, Kraków a nawet i Lwów. Bieg obejmujący 3 kategorie dla pań — 800 mtr., dla młodzieży do lat 18 — 1200 mtr., dla starszych ponad 18 lat — 3000 mtr.

Trasa leśna poprzez park bydgoski. Opłata dla uczestników biegu 50 gr. Przepisy obowiązują PZLA. Początek biegów o godzinie 12. Zgłoszenia należy kierować pod adresem: Sport, Bloch, Toruń (na kopercie „Bieg naprzelaj”). Termin zgłoszeń upływa z dniem 25 kwietnia. Dla zwycięzców przygotowane są cenne nagrody honorowe oraz dyplomy.

ŚWIETOKRADZTWO

W nocy na 19 bm. włamali się nieznani sprawcy do kościoła w Redzie, powiat morski i po rozbiciu skarbonki zabrali znajdujące się w nich datki pieniędzy.

Minęło dziesięć minut pełnych trwogi. Wojsko przeszło ponure, szeptane, jakby znużone, z hałasem trzody.

Komendant, wysoki, chudy człowiek z szablami nosem rzucił na auto pobieżne spojrzenie. Hugon, Wilhelm i Clovis oddali ukłon na sposób niemiecki. Zrenice powolne, lecz ciekawe oglądały samochód i starały się przyrządzić podróżnym ukrytym w cieniu... Nie miało podejrzeń. Batalion przeszedł i zaczął znikać.

— Uf! — rzucił Forcade. — Był tam wysoki blondyn, który zdawał się chcieć nas zagadnąć.

— To mało prawdopodobne! — odpowiedział Wilhelm. — W drodze!

Automobil ruszył na nowo z zawrotną szybkością. Wydarzenie ostatnie minęło szczęśliwie, młodzi ludzie nabrali otuchy, pędzili dalej.

Miało się już ku wieczorowi, gdy Clovis spostrzegł na końcu drogi samotny dom za jezdną, położony wśród ogrodu. Był to wielki kwadratowy budynek z krytym tarasem. Na pierwsze wejście robił wrażenie opuszczonego. Gdy zbliżyli się jednak, zobaczyli postać kobiecą na kamiennym balkonie.

— To mogłoby być coś dla nas! — namiętnie powiedział.

Hugon i Wilhelm wahali się. Droga była pusta, niebo zaczynało się chmurzyć.

— Zarcumy kotwicę! — potwierdził Trévisse. Clovis zatoczył autem koło, wjechał w aleję prowadzącą do zajazdu i zatrzymał się przed gankiem.

POGRZEB OFIAR WYPADKU

na poligonie toruńskim
W sobotę 21 bm. odbyła się eksportacja zwłok ofiar wypadku na poligonie toruńskim, śp. Franc. Rzewskiego, plut. 28 pp. i śp. Jana Lisa, plut. 31 pp. Po nabożeństwie w kościele garnizonowym trumny umieszczono na lawetach i odwieziono z towarzyszeniem oddziału honorowego i orkiestry na dworzec miejski i stąd koleją zwłoki odwiezione zostaną do Łodzi.

ZEBRANIE WALNE KASY RZEMIEŚNICZEJ

Dziś w niedzielę odbędzie się o godz. 12 w poł. w Dworze Artura, walne zebranie Centralnej Kasy Rzemieśniczej na Pomorzu.

KREDYTY SIEWNE DLA ZIEMIEN I MAŁOROLNYCH

Kredyty siewne dla ziemian i małorolnych Państwowy Bank Rolny, oddział w Grudziądzu, podzielił na poszczególne powiaty dla małorolnych gospodarzy 750.000 zł, a Bank Gospodarstwa Krajowego, oddział w Bydgoszczy i Gdyni, dla ziemian 2.520.000 zł. Są to kredyty krótkoterminowe za normalnym oprocentowaniem pod zastaw weksli, płatne najdalej 1-go stycznia 1929 roku. Ziemianie z powiatów tezewskiego i starogardzkiego mogą stawiać wnioski do oddziału Banku Gospodarstwa Krajowego w Gdyni, a z reszty powiatów pomorskich do oddziału w Bydgoszczy.

Małorolni skierować mają swoje wnioski o kredyty do właściwych starostw powiatowych.

Kronika Grudziądza

DYZURY NOCNE APTEK

Od dnia 21 bm. do 27 bm. włącznie Apteka pod Lwem, Pańska 22, telefon 40.

MUZEUUM.

Ul. Lipowa 28 — otwarta w środę i sobotę od godz. 12—2, w niedziele i święta od godziny 11—1.

REPERTUAR TEATRU MIEJSKIEGO

W niedzielę dnia 22 bm. o godz. 4-ej popołudniu i o godz. 8-ej wieczorem, wielka rewia pt. „Tylko za gotówkę” godz. 8-mej wieczorem premiera znakomitej komedji pt. „Azais”.

POŻAR W ZAKŁADACH CERAMICZNYCH

Onegdaj wybuchł pożar w Zakładach Ceramicznych, gdzie z powodu eksplozji motoru zapaliły się materiały służące do czyszczenia maszyn. Dzięki natychmiastowej akcji przybyłej na miejsce straży ogniowej, który w następstwach swych mógł być bardzo groźnym — szybko zlikwidowano. Straty wynikłe z powodu pożaru są nieznaczące.

UJĘCIE AMATORA CZEKOLADY

Onegdaj w nocy udało się policji tutejszej przytrzymać amatora czekolady 17-letniego niejakiego P., który był sprawcą kradzieży znacznej ilości czekolady ze samochodu, stojącego na podwórzu hotelu „Polonia” jest wiele prawdopodobieństwa, że przytrzymany P. jest jednym ze sprawców, którzy w ubiegłą sobotę wykradli z zamkniętego wagonu na tutejszej stacji kolejowej, znaczną ilość czekolady i cukierków.

W SPRAWIE OŚWIETLANIA KLATEK SCHODOWYCH

Magistrat przypomina, że zgodnie z rozporządzeniem policyjnym klatki schodowe, sienie i podwórza winny być oświetlone od zmroku, aż do godz. 10 wieczór. Nie stosujący się do rozporządzenia będą odpowiedzialni pociągnięci.

NADZWYCAJNE ZEBRANIE CECHU SZEWSKIEGO

odbędzie się w poniedziałek, dnia 23 kwietnia o godz. 7,30 w lokalu p. Dominikowskiego. Na porządku dziennym ważne sprawy oraz wybór nowego Zarządu.

Kobieta ukłoniła się. Była to trzydziestoletnia Gretchen, tłusta, z twarzą jak jabłko, o cerze różowej, jak u młodej świnki i z oczami podobnymi do tarek.

— Czy zajazd jest otwarty? — zapytał — Tak, panowie — odpowiedziała dziewczyna. Zajazd jest otwarty cały rok...

Westchnęła, pokazując zęby, podobne do białych fasolek.

— W takim razie, rozkazał młody człowiek — trzy czekolady i szynkę.

— Panowie będą łaskawi pójść za mną.

Hugo zwrócił się do Clovisa i surowo nakazał.

— Poczekasz tu! póki cię nie zawołam. Nie rozmawiaj z nikim, pod żadnym pozorem, jeżeli nie chcesz być zamkniętym.

Dziewczyna przejęta tą surowością, prowadziła podróżnych do sali, której ściany pokryte były malowidłami mitologicznymi i wojskowymi. Rozrzucony pedzel napadł na murach i na suficie bogów, boginie, nimfy, jeźdźców w galopie i piechurów, kroczących uroczysto.

Po drugiej stronie sali był rodzaj zagłębienia, tworzącego niszę.

— Tu podasz czekoladę szoferowi, rozkazywał Hugon, syczącym głosem. Nie mówić do niego! jest ukarany za gadulstwo!... Oczywiście, jak tarki utkwione były w rzekomego rittmeistra, ze służącą pokora.

— Ja wola! panowie oficerowie — westchnęła i dygnawszy nisko odeszła.

Miejscość wydaje mi się spokojna, powiedział Wilhelm.

Jestem pewny, że tędy... kto przechodzi.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

Z karty zabobud.

Ś. p. Kazimierz Dąbrowski

Dam wam spoczynek, mówi Pan, boście znaleźli łaskę przedemną, udzielię wam wszystkich dóbr moich.

Śp. Dr. med. Zygmunt Laskowski

W Warszawie, dn 5. b m rozstał się z tym światem, przetrwał lat 67, dr. med. Zygmunt Laskowski, profesor anatomii, b. rektor i dziekan Uniwersytetu genewskiego, wychowanek Szkoły Okrężnej, uczestnik powstania 1863 roku i wojny francusko-niemieckiej 1870-71 r.

Był prezesem Zarządu zbiorów polskich muzeum w Rappersville, członkiem Zarządu, istniejącego w swoim czasie Skarbu Narodowego i innych instytucji polskich na emigracji.

Statystyka migracji za styczeń r. b.

W styczniu r. b. wyjechało z Polski do krajów Europy 997 osób, przycem do Francji 576 emigrantów, do Niemiec 199. Emigracja do krajów pozaeuropejskich obejmuje ogółem 3.279 osób.

Według szczegółowego zestawienia przypada na Stany Zjednoczone Am. Półn. 491 emigrantów, na Kanadę 629, Argentynie 1.860, Brazylję 126, Urugway 44, Palestynę 26. Reemigracja wyniosła ogółem 4.697. Liczba reemigrantów z Europy stanowi 4.659 osób, z krajów pozaeuropejskich 238.

Kronika Wielkopolski

ZOLNIERZOM, MYŚLIWYM, CZY TYLKO AMATOROM KU UWADZE.

Na bruku ulicy Poznańskiej znaleziono kilka kul karabinowych. Zgubili je prawdopodobnie żołnierze, idąc na ćwiczenia poza miasto. Ze względu na niebezpieczeństwo, jakie może stać wynikiem, należałoby gubienia naboju stanowczo unikać.

OGIEŃ ZNISZCZYŁ DOBYTEK.

Po południu, z nieustalonych dotychczas przyczyn wybuchł wielki pożar we wsi Radawice pow. Inowrocław. W tym czasie powstała straszna wichura. — Tymczasem kurzu i płasku unosiły się kilka metrów w powietrzu. Wiele o pożarze przyszła do Inowrocławia blisko pół godziny po wybuchu. Wszędzie alarm i w niedługim już czasie inowrocławska straż pożarna wyruszyła w drogę. Dwie stodoły stanęły w płomieniach. Akcja ratunkowa była strasznie utrudniona z powodu szalonego wichru, który pomagał niszczyćlikiemu żywiołowi.

ZŁODZIEJSKI GEST.

Nauczycielka p. Majkowska z Nakła wybrała się w podróż do Równego (Wołyn), zabierając z sobą większą kwotę pieniędzy, które wzięła do teki. Podczas wsiadania do pociągu w Bydgoszczy, jakiś nieznany złodziej skradł jej tekę. W torbie znajdował się bilet do Równego, 160 zł gotówki, legitymacja służbowa, książeczka P. K. O. (oszczędnościowa) na 600 zł. Odtówkę oraz torbę złodziej przywłaszczył sobie, natomiast książeczkę PKO, legitymację oraz bilet kolejowy wrzucił do skrzynki pocztowej w Bydgoszczy, który to urząd przesłał wymienione dokumenty p. Majkowskiej do Nakła.

ZBODNICZOŚĆ I NAIWNOŚĆ — JAKICH MAŁO.

Pewien obywatel z Wolsztyna M. wręczył woźnemu z Urzędu Skarbowego granat, aby ten za odpowiednią zapłatą rzucił granat w naczelnika Urzędu Skarbowego. Woźny jednakże doniósł o tem policji, która M. przytrzymała, a na żądanie odprowadziła go do sądu. Po wodem tego nastawiania na życie miały być urazy osobiste. Śledztwo w toku.

A KTO RADBY W MORSKIEJ WODZIE.

Wielką wycieczkę nad Morze Polskie urządza tutaj Klub Sportowy Strzał od dnia 21 do dnia 27 czerwca 1928 r. Wycieczka zwiedza Bydgoszcz, Tczew, Gdańsk, Sopoty, Oliwę, Gdynię, Orłowo, Puck, Wejherowo, cały półwysep Hel, latarnie morskie, porty wojenne i handlowe, koszarzy marynarki polskiej, okręty wojenne itp. Wycieczkę towarzyszy orkiestra i fotograf.

Cena całej wycieczki, począwszy od Bydgoszczy, gdzie jest punkt zborny, łącznie z utrzymaniem, noclegami, przejazdem statkami, kolejami gdańskimi wynosi tylko 22,00 zł.

WSZYSTKO Z UPRAŻNIENIEM. NAWET PTAKI — WYCZEKUJĄ ZMIANY.

Przelimujące zimno i silne wiatry dały się we znaki wszystkim Rolnikom nie mogą skończyć z zasiewami i sadzeniem okopowiny. Dużo ptaków, które niedawno przyleciały z ciepłych stron, chętnie się po oborach, stodołach, ratując się w ten sposób od dokuczliwego zimna.

Trzechsetlecie Kalwarii Pakoskiej

Po Kalwarii Zebrzydowskiej najstarsza i najczcigodniejsza na polskiej ziemi Kalwaria Pakoska obchodzi w maju br. trzechsetlecie swego istnienia.

Założona w r. 1628 przez proboszcza pakoskiego ks. Wojciecha Kęsickiego przy wydatnej pomocy rodziny Działyńskich była zawsze przez wszystkie wieki ostoją i dźwignią życia religijnego, a w czasach niewoli także życia narodowego.

Z całej wielkopolskiej ziemi przybywały co rok niezliczone rzesze patników do świętego miejsca, aby odprawić drogę krzyżową i u stóp cudownego ukrzyżowania Zbawiciela Kalwaryjskiego złożyć troski, smutki i niedole codziennego życia, a błagać o pomoc i błogosławieństwo dla siebie, dla rodzin i narodu.

Dopiero w ostatnich dziesiątkach lat przogasły jej sława i chwała, a zmkrok niepamięci ogarniać zaczął zaszczytną przeszłość.

Komitet Uroczystościowy:

- Józef Laubitz, Stanisław Tretyn, Ks. Kiełczewski, proboszcz, Ks. Sobieszczyk, wikary, Lieder mann, burmistrz; Namysłowski, dyrektor; Za jączkiewicz, dyrektor; Brodnicki z Wielowsi; Wichliński z Tuczn; J. Goebel; ks. dziekan Rolski z Szczepanowa; ks. Nowicki z Barcina; ks. Stanisław Kowalski z Chomiąży Szlacheckiej; ks. Krupski z Gasawy; ks. Matyaszyk z Góry; ks. Całka z Góry; ks. Adamski z Ludziska; OO. Oblaci z Markowic; ks. Brodowski z Mogilna; ks. Zięciak z Ostrowa ad Janikowo; ks. Kaczmarek z Parlina; ks. Janusz z Strzelec; ks. Bątkiewicz z Trłaga; ks. Wawrzynowicz z Wenecji; ks. Kinastowski z Żnina; ks. Anioła z Żnina; ks. dziekan Kubski z Inowrocławia; ks. Pomianowski z Tuczn; ks. Wierzbicki z Kościelca; ks. Laskowski z Ostrowa; ks. Bykowski z Liszkowa; Znaniecki, radca zdrowia; Czarnowski, d. dobr; P. Stroiński; E. Stroiński; Fr. Drwesi; M. Ciemny; Rogalski Warda; Rajter; L. Antezak; W. Wesolowski; J. Przybylski; R. Przybyłowski; Fr. Cholewicki; St. Rutkowski; Fr. Kopeć; W. Napierała; J. Brukwicki; J. Wróblewski; Piskorski; Stranz Wojciech; Stranz Jan; M. Lipczyński; W. Bucholz; B. Kamiński; Mrugalski; Sopolniński; R. Sment; Szcz. Sment; Sładek; Chosłowski; T. Wagner; K. Tretyn; Gulczewski; Fr. Rożnowicz; K. Klich; St. Lisowski; Nowakówna; Skoraczewska; Smentowa; Mańkowski Wł.; Ziolk; Edm. Konarzewski; Zawadzki, aptekarz; W. Rafiński.

Kronika Pomorza

NIE UDALA SIĘ SZTUCZKA...

W pobliżu dworca Zajazkowo jakieś zbrodnicze ręce porokrecyły śruby, rozluźniając szyny kolejowe. Nim zauważono niebezpieczeństwo już kilka pociągów przebiegło zdradliwie miejsce. Zamach prawdopodobnie przygotowano na pociąg pospieszny Puck—Warszawa. Zauważono na szczęście zbrodniczą akcję i niebezpieczeństwo w porę usunięto przez naprawienie już rozszerzonych szyn.

Policja sądziła natychmiast energiczne śledztwo i aresztowała czterech podejrzanych osobników. Dyrekcja K. P. w Gdańsku z polecenia Ministerstwa Komunikacji wyznaczyła 1000 zł nagrody za wykrycie lub ułatwienie wykrycia sprawców zbrodni.

KAT PRACOWAŁ.

Dokonano na dziedzińcu więzienia w Brodnicy egzekucji przez powieszenie na osobie mordercy Bronisława Koneczki, który w dniu 3 stycznia r. b. dokonał podwójnego morderstwa rabunkowego w Pryjome powiatu działośkiego. Morderca Koneczko zamordował w ohydny sposób dwie starszki śp. Szymanowską i Żebrowską.

Prośba mordercy o ułaskawienie została przez p. Prezydenta Rzeczypospolitej odrzucona. Egzekucji dokonał kat z Warszawy w obecności przedstawicieli władz sądowych. Przebieg egzekucji był spokojny. Jest to pierwszy na Pomorzu wypadek stracenia skazańca przez powieszenie.

LOWIA CORAZ WIECEJ.

Od pewnego czasu dał się zauważyć w wodach morza polskiego znaczny wzrost połowu łososi; połowili się również różne gatunki ryb, dotychczas nienapotykanych w Bałtyku. Stwierdzonem również zostało, że woda morza Bałtyckiego z każdym rokiem staje się coraz bardziej słona.

Przyczyn tego niezwykłego zjawiska nie zdołano jeszcze zbadać i ustalić; przypuszczają należy, że połączenie się w wielkich ilościach łososi, jak i różnych gatunków ryb z obcych mórz stało w łączności z większą zawartością soli w wodzie. Względnie łososi w r. b. połowili się w niezmiernie ilościach. Niektóre maszperle (zwłazki rybackie) w jednym ciągu niewodny przybrzeżny zdobywały po kilkadziesiąt centnarów łososi. Ludność całego wybrzeża rzuciła się więc gorączkowo do pracy i w ostatnich dniach złowiła cennej tej ryby wielkie masy.

ZNOW ZWARLY SIĘ Z ROZMACHEM CIELSKAMI.

W nocy zderzył się na dworcu sopockim pociąg podmiejski z parowozem. Tak parowóz pociągu, jak i luzem stojący parowóz zostały poważnie uszkodzone. Z ludzi na szczęście nikt nie odniósł szwanku. Parowóz pociągu podmiejskiego wykołoseł się, skutkiem czego ruch na linii Oliwa—Sopot był przez 5 godzin przerwany.

Kronika Śląska

JEDYNYM ŚLADEM — DWA WYTRYCHY.

W nocy do agentury celnej na stacji w Chorzowie włamali się nieznan sprawcy, którzy zamierzali okraść kasę, zostali jednak oszołpeni przez strażnika celnego i zbiegli pozostawiając dwa wytrychy.

OKRADLI KOŚCIÓŁ.

Ubiegłej nocy nieznan sprawcy włamali się do kościoła katolickiego w Podlesiu przy pomocy odbicia zamku w drzwiach kościoła. Złoczyńcy skradli 12 korony, 2 srebrne lichtarze oraz rozbili dwie srebrne skarbonki zawartość łączną około 30 zł. Policja wszczęła energiczne śledztwo dla ujęcia świetokradców.

Do byłych wychowanek szkoły p. Leonii Rudzkiej

(KAP) W dniu 14 października 1928 r. odbędzie się w Warszawie zjazd b. wychowanek szkoły p. Rudzkiej.

Komitet organizacyjny zjazdu zwraca się do wszystkich byłych uczennic z prośbą o jaknajrychlejsze nadsyłanie zgłoszeń na zjazd do sekretarki p. Janiny Potemskiej — ul. Nowowiejska 8, w Warszawie, oraz o informowanie o zjeździe znajome koleżanki.

Wszystkie pisma uprasza się o przedruk niniejszego.

Sport i kultura fizyczna

Program zawodów sportowych w Poznaniu dla organizacji P. W. w dniach od 29. 4. do 17. 5. 1928 r. Dnia 29 kwietnia 1928 r.

O godz. 14 zbiórka wszystkich hufców szkół i ośrodk. młod. pozostalk. na Rynek Wilecki skąd odmarsz z orkiestrą na boisko KS Warta, celem wzięcia udziału w defiladzie.

Godz. 15.30 defilada i otwarcie dnia sprawności fizycznej. Członkowie organizacji P. W. którzy nie stawali się na zbiórkę i defiladę nie będą dopuszczeni do udziału w zawodach sportowych. Po defiladzie organizacja P. W. będą się przygadywać imprezom urządzanym przez ośrodek W. F. na boisku KS Warta bezpłatnie. Dnia 3 maja 1928 r. Stadion C. W. S. G. i Sp. godz. 14. 1. Bieg 4x100 dla hufców szkół, oraz ośrodków młod. pozostalk. 2. Rzut granatem. 3. Rzut oszczepem. 4. Pchnięcie kula. Strzelnica War. nr. VII godz. 14. 1. Indywid. strzelanie z kb. wz. 98 na odległość 100 mtr dla pań. 2. Indywid. strzelanie z broni małowalbrowej dla pań na odległość 50 mtr leżąc z oparciem. 2. Indywid. strzelanie z broni małowalbrowej dla pań na odległość 25 mtr stojąc z wolnej ręki.

Dnia 6 maja 1928 r. Boisko KS Warta od godz. 8 do 13. 1. Bieg na 100 mtr dla hufców i ośrodków. 2. Skok w dal. 3. Skok wzwyż. 4. Rzut granatem. 5. Skok o tyczce. Strzelnica War. nr. VII godz. 14. Strzelanie zespołowe z broni małowalbrowej dla hufców szkół i ośrodków na odległość 50 mtr leżąc z wolnej ręki.

Dnia 13 maja 1928 r. Stadion C. W. S. G. i Sp. od godz. 7 do 14. Pięciobój wojskowy - sportowy dla hufców szkół i ośrodków. 1. Skok w dal. 2. Skok wzwyż. 3. Rzut granatem. 4. Bieg 100 mtr. Strzelnica War. nr. VII godz. 8 rano strzelanie dla uczestników pięciobój.

Dnia 17 maja 1928 r. Stadion C. W. S. G. i Sp. od godz. 8 do 13. Dołączenie zawodów i ewentualne rozgrywki

Strzelnica ar. nr. VII od godz. 8 do 12. 1. Strzelanie indywid. z broni małowalbrowej dla pań na odległość 50 mtr leżąc z wolnej ręki. 2. Ewentualne rozgrywki w strzelaniu między zawodniczkami i zawodniczkami.

Koszary 58 p. p. Wlkp. godz. 7. Marsz drużyn na odległość 5 km. — zbiórka drużyn w koszarach 58 p. p. Wlkp.

Boisko KS Warta godz. 18. Uroczyste wręczenie nagród i zakończenie dnia sprawności na boisku KS Warta.

DOKOŁA OLIMPJADY.

Polscy pływacy przygotowują się energicznie do Olimpiady. W dniu 11 kwietnia rozpoczął się w Katowicach kurs ćwiczebny dla polskich pływaków w przedolimpijskim obozie pływackim, tamże rozmieszczeni. Następnie okazało się jednak, że wygodniej będzie prowadzić ćwiczenia w Krakowie, wobec czego cały oboz tam przeniesiono. Pływacy odbywają wzmocniony trening pod kierownictwem znakomitego trenera belgijskiego p. Coppetersa.

Pilka nożna na Olimpiadzie.

Do zawodów piłki nożnej na Olimpiadzie zapisały się dotychczas następujące państwa: Argentyna, Niemcy, Belgja, Bułgaria, Chile, Egipt, Hiszpania, Stany Zjednoczone, Francja, Estonia, Grecja, Holandia, Luksemburg, Włochy, Portugalia, Szwajcaria, Turcja, Urugwaj, Jugosławia i Meksyk.

Szwecja zdecydowała się polecać do Amsterdamu, ale bez piłkarzy. W Szwecji zanadta ostępcza decyzja wzięcia udziału w zawodach tegorocznej Olimpiady w Amsterdamie, za wyłączeniem piłki nożnej, w której to konkurencji Szwecja uczestniczyć nie będzie.

223 Czechów do Amsterdamu. Czechosłowacja wysłała do Amsterdamu 223 osób, w czem 160 bezpośrednio biorących udział w zawodach.

Reprezentacja Norweska na Olimpiadzie.

Norwegia wysłała na Olimpiadę 42 osób, w czem 15 lekkoatletów, siedmiu jeźdźców, sześciu bokserów, pięciu zapasników czterech kolarzy, trzech szermierzy i dwóch pływaków.

Belgijski lekkoatleci nie pojadą do Amsterdamu.

Belgijski związek Lekkoatletyczny postanowił nie wysłać na Olimpiadę swych lekkoatletów, tłumacząc to warunkami jakie im postawił belgijski Komitet Olimpijski.

PILKA NOŻNA.

Weryfikacja zawodów o mistrzostwo Ligi P. Z. P. N. Na ostatnim posiedzeniu PZPN w Warszawie przeprowadzono weryfikację następujących zawodów ligowych: Wisła—Czarni 3:0 i 2 pnt. dla Wisły, Pogoń—Śląsk i 2 pnt. dla Pogoni, TKS—Cracovia 2:3 i 2 pnt. dla Cracovii, IFK—Legia 4:1 i 2 pnt. dla IFK, Polonia—Turyści 2:1 i 2 pnt. dla Polonii, ŁKS—Warszawianka 3:3 po 1 pnt. dla obu klubów. Powyższe zawody odbyły się w dniu 1 kwietnia r. b.

Zamierzenia P. Z. P. N-u.

Zarząd PZPN zamierza wziąć czynny udział w wielkim turnieju piłkarskim organizowanym przez czechosłowacki Zw. piłkarski w sierpniu w Pradze. Będzie to turniej piłkarski przy udziale Bułgarii, Rumunii, Polski i Czechosłowacji.

Niemiecki Zw. piłkarski odmówił PZPN-owi rozegrania meczu Polska—Niemcy w roku bieżącym, motywując odmowę wzięciem udziału w Olimpiadzie.

Polska reprezentacja piłkarska rozegra również w roku bieżącym mecze z Węgrami i Turcją. Mecz z Węgrami odbędzie się we Lwowie, a z Turcją w Warszawie.

Tabela piłkarskich mistrzów Austrii.

Po ostatnich rozgrywkach, tabela mistrzów piłkarskich Austrii przedstawia się następująco: Admira 32 pkt, Rapid 28 p, Vienna 25 p, Wacker 23 p, Florisdorf 21, Austria i Hertha po 19 p, Hakoah i Brigittenau po 14 p, Slovan i Wiener Sportklub po 13 p, WAC 12, Simmering 11 p.

TENNIS.

Przygotowania Polski do turnieju o puchar Davisa. Na boisku Legii w Warszawie, gdzie w dn. 4, 5 i 6 maja ma być rozegrany mecz tenisowy o puchar Davisa między Polską a Danją — w rezygnacji. Nad pokryciem reprezentacyjnego kortu sprowadzona z Anglii nawierzchnia zwana „Entrot cas" od dwóch dni pracuje specjalista — Anglik, który za dziesięć dni obciągnie oddać kort całkowicie wykończony. Obok kortu prawie gotowego stoją wielkie trybuny, które pomieścić będą mogły około 2000 osób. Pod trybunami mieścić się będą szatnia oraz kawiarnia. Jeszcze dni kilka a Warszawa przybędzie rzeczywiście piękne miejsce, poświęcone widowiskom sportowym.

HIPPIKA.

Program konkursów hipicznych z okazji wjazdu króla Afganistanu do Warszawy. Przewidywany program zawodów, które odbędą się z okazji przyjazdu króla Afganistanu Ammaullaha do Warszawy w dniach 28 i 29 kwietnia r. b. jest następujący:

- 1. Konkurs otwarcia handicap 12—14 przeszoków około 1 o120 cm wysokości i 3 mtr szerokości, tempo 350 mtr na minutę. Pierwsza nagroda 400 zł i nagroda honorowa ministra Spraw Wojskowych, druga nagroda 300 zł, trzecia — 200 zł, czwarta — 150 zł, piąta — 125 zł, szósta — 100 zł, siódma — 75 zł i ósma — 50 zł.
- 2. Konkurs „Lazienek" handicap (oficerowie służby czynnej wykluczeni) 10—12 przeszoków około 1 m 10 cm wysokości, 2,50 m szerokości, tempo 325 m na min. Trzy nagrody honorowe. Konkurs ten jest dostępny tylko dla pań i panów.
- 3. Konkurs św. Jerzego handicap 14—16 przeszoków około 1 m 30 cm wysokości, 4 m szerokości, tempo 375 m na min. Pierwsza nagroda 700 zł i nagroda honorowa p. Prezydenta Rzeczypospolitej, druga nagroda 600 zł, trzecia nagroda 500 zł, czwarta — 400 zł, piąta — 300 zł, szósta — 200 zł, siódma — 150 zł, ósma — 100 zł.

W konkursie Otwarcia i konkursie „Lazienek" oficerowie i konie z kursu wyszkolenia kawalerji w Grudziądzu oraz jeźdźcy i konie, którzy brali udział w którychkolwiek konkursach międzynarodowych. Ocena i handicap według propozycji Towarzystwa. Zapisy kierować należy do dnia 28 b. m. do sekretariatu Towarzystwa Międzynarodowych i Krajowych Zawodów Konnych w Polsce — Warszawa, Al. Szucha 23; tel. 328-23.

RAID OFICERSKI 9-tej SAMODZIELNEJ BRYGADY KAWALERJI BARANOWICZE—BIAŁYSTOK.

Dnia 14 kwietnia rozpoczął się raid oficerów 9 Samodzielnej Brygady Kawalerji prowadzony przez jej dowódcę — płk Stanisława Skotnickiego.

W raidzie biorą udział: pp. Szeł Szabu Brygady — rtm. Ossowski, dowódca 25 p. Ulanów — płk. Spirydion Kolszewski oraz oficerowie — rtm. Bednarski, rtm. Ostoję - Gajewski i por. Zniński, dowódca 26 p. Ulanów ofk. Szt. Gen. — Abraham oraz mjr. Paciorkowski, rtm. Plachecki, rtm. Kostłha, por. Kokołokol, dowódca 27 p. Ulanów — ppłk. Szt. Gen. Rostworowski oraz rtm. Tański, por. Próchniewicz, por. Maciejewski, dowódca Szwadronu Pionierów — rtm. Sawicki, poatem dwu wachmistrzów Dudział i Siemieniak, razem 17 koni.

Zespół 27 p. Ulanów wyruszył z Nieświeża do Baranowicz (51 km), zespół 25 p. Ulanów z Prużan do Słonima (91 km), reszta ruszała wprost z Baranowicz.

W wigiliję raidu zadymka śnieżna z ostrym mroźnym wiatrem potworzyła na drodze miejscami świeże zasy śnieżne. Najajutrz pogoda poprawiła się i utrzymała się przez dalsze trzy dni.

Poszczególne etapy marszów wynosiły: Baranowicz—Słonim 56 km w 9 godzin. Słonim—Wolkowsk 64 km w 10 godzin. Wolkowsk—Białystok koszarzy 10 pułku Ulanów Litewskich — 102 km w 14 godzin.

Raid wityny był wszędzie z niezmierną gościnnością. W Słonimie d-a ca 20 Dywizji Piechoty gen. Pożerski z dowódcami 79 p. i 80 p. — ppłk. Turkowski, w z. ppłk. Szt. Gen. Kulima i orkiestra powitali wjeżdżających; wieczorem odbył się w Kasynie garnizonowym obiad z udziałem 135 oficerów, poczem tańce, które przeciągnęły się do świtu.

Przed Wolkowskiem wyjechał naprzeciw raidu płk. Sztabu Gen. Rozwadowski z całym korpusem oficerskim i orkiestrą 3 p. Strzelców Konnych. Po przyjeździe podzielnemu pułkownikostwo Rozwadowski gościł herbatą u siebie, a następnie Korpus oficerski obiadem w Kasynie.

Przed Białymstokiem niespodziankę uczestnikom sprawiła czerwono - biała wstęga zawieszona nad szosa, przy której raił powitali imieniem sportowców białostockich — p. Kawelin oraz p. Petraszewski imieniem Związku Ziemiaków. Grono przedstawicieli społeczeństwa cywilnego z paniami brało udział w tej miłej owaacji. O kilka kilometrów dalej żony oficerów garnizonu kawalerskiego Białostockiego przywitały ulanów kwiatami, a wreszcie dowódca i Dywizji Kawalerji generał Warakiewicz, wieloletni dowódca 9 Samodzielnej Brygady z ppłk. Szt. Gen. Porczyński i korpusem oficerskim 10 pułku Ulanów oraz 14 D. A. K. z dowódcą pułk. Romiszewskim i orkiestrą, witał raidzistów.

Wieczorem odbyła się kolacja koleżeńską w kasynie 10 p. Ulanów.

Raid zbliżył do siebie rozrzucone jednostki kawalerji i zacieśnił koleżeństwo broni szeregu pułków.

W dniu 18 kwietnia rozpoczynają raidzistów powrót do Baranowicz. St. R.

Rup i noś znaczek Olimpijski

Przemysł i Handel

KOMUNIKAT IZBY PRZEMYSŁOWO-HANDLOWEJ W POZNANIU.

Zmiana taryfy kolejowej.

Z dniem 1 kwietnia rb. obowiązują m. in. następujące przepisy:

1. Przy przesyłkach półwagonowych nadawca nie może zamawiać wagonu o określonej ładowności, gdyż w tym razie kolej zastępuje stawkę dla przesyłek całowagonowych.

2. Przy nadawaniu drzewa opałowego w okrągłakach należy zamieścić słowo „nieokorowane“, w przeciwnym razie nie można korzystać z wyjątkowej klasy G.

PRZEMYSŁ OLEJARSKI.

W polskim przemyśle olejarskim daje się zauważyć zupełny brak krajowego siemienia lnianego, które wkrótce po zbiorach zostało zakupione przez eksporterów i wywiezione poza granice Polski. Wprawdzie fabryki krajowe zapatrzyły się w pewną ilość surowca, lecz brak dostatecznego kapitału obrotowego nie pozwolił na skup całkowitej ilości siemienia, jakie po zbiorach znajdowało się na rynku polskim. Tak więc i w tym roku powtórzył się eksport naszych nasion olejnych, które po kilku miesiącach powracają do Polski, czy to w formie gotowego oleju lnianego lub pokostu, czy też nieprzerobione, sprzedawane natomiast po wyższych cenach. Wskutek tego przemysł olejarski zmuszony jest teraz importować siemię z zagranicy, przedewszystkiem z La Platy, gdzie otrzymuje gatunek standardowy. Przeciętne ceny siemienia z La Platy, wynoszą cifa Hamburg 7,25 dol. za 100 kg., gdy ceny polskie natychmiast po zbiorach kształtowały się około 6,50 dol., a ostatnie partie sprzedawano po 7,50 dol., ceny siemienia krajowego kalkulowały się więc znacznie niżej, ponieważ do cen produktu zagranicznego dochodzi jeszcze koszt przewozu z Hamburga do olejarni, wynoszący około 1,20 dol. na 100 kg.

RYNEK OBUWIA.

Na rynku obuwia nastąpiło w kwietniu pewne polepszenie, co tłumaczy się okresem świątecznym i rozpoczęciem się sezonu wiosennego. Fabryki obuwia mechanicznego otrzymały już dość znaczne zamówienia, a ruch w hurtnic i detalu również się ożywił. Szewcy i fabrykanci obuwia skarżą się na stały wzrost cen dodatków szewskich, jak płótna, kleju, ceraty, tektury, gwoździ do obcasów i etc.

Ogólna wytwórczość obuwia w Polsce wynosi przeszło 20 milionów par rocznie, z tego 6,000,000 par rocznie konsumują miasta, reszta zaś wieś. Konsumpcje wsi pokrywa prawie wyłącznie rękodzielnictwo, zapotrzebowanie zaś na obuwie miejskie pokrywała częściowo fabryki krajowe, częściowo szewcy rękodzielnicy, a pozatem sprowadza się jeszcze stosunkowo wielką ilość obuwia z zagranicy. Import obuwia zagranicznego wynosił w latach 1924/25 po 2 miliony par rocznie, w r. 1926 — 1 milion, a w roku 1927 również około 1 miliona par rocznie. Znaczący przytem należy, że import w pierwszym półroczu 1927 roku spadł bardzo znacznie, jednakże w drugim półroczu konkurencja zagraniczna dała się znowu silnie we znaki, pracując niskimi cenami, oraz udzielając długoterminowego kredytu. W Polsce jest ogółem 33 fabryki mechanicznych, z tego obecnie czynnych 15. Fabryki te produkują przeszło 1 milion par rocznie. Skóry nabywają fabryki częściowo w garbarniach krajowych, częściowo sprowadzają je z zagranicy.

SYNDYKAT EKSPORTOWY JAJ WE LWOWIE.

Istniejący przy izbie handlowo-przemysłowej we Lwowie Związek Eksporterów Jaj Wschodniej Małopolski postanowił w tych dniach utworzyć syndykat eksporterów i spółdzielni jajczarskich, w celu zjednoczenia eksporterów i racjonalnego uporządkowania dotychczasowych sposobów wywozu jaj zagranicę.

WALNE ZGROMADZENIE

akcjonariuszów Banku Związku Spółek Zarobkowych, Spółki Akcyjnej w Poznaniu odbędzie się w poniedziałek, dnia 7 maja 1928 roku o godzinie 11 przed południem na sali posiedzeń banku w Poznaniu przy Placu Wolności 15.

Listy z podróży.

W marmurach Palerma

Palazzo Biondo.

Palermo ma swe najspanialsze pałace ukryte dyskretnie wśród ogrodów. Na czele Palazzo Reale z kaplicą Palatino największym arcydziełem z mozaiki. Innego rodzaju rokokowy okaz „chinoiserie“, lekki, żółty, fantastyczny pawilon „la favorite“, letnia niegdys rezydencja króla sycylijskiego. Specjalnie mnie zainteresowała arabeska „Zissa“. Prosty, ogromny gmach z otwartym atrium. Wśród rzeźb alabastrowych spływa fontanna. Krasnoludki widząc „Zisse“ chciał wszystkie kolumny Montrealu przenieść tam, by zamieszkać w tym wschodnim zaciszu z Delfiną Potocką. Urok wschodu w „Zissy“ usprawiedliwia fantazję poetki. Pałace arystokracji palermitańskiej obecnie położone przy szerokiej, pełnej ogrodów via della Libertà.

Przy via Roma, w środku Palerma jest pałac Biondo. Poznałam kiedyś właścicielkę p. Margueritę Biondo. Pani Biondo pochodzi z Forli romańskiej ojczyzny Mussoliniego i prężąca jest uwielbieniem dla wodza faszystów.

Wojewódzki zjazd delegatów Zw. Inwalidów Woj. Rzpl. Pol. w Inowrocławiu

Otrzymała organizacja, jaką jest Wielkopolski Zarząd Wojewódzki Związku Inwalidów Wojennych Rzeczypospolitej Polskiej, gdyż w samym województwie poznańskim liczy ponad 20 tys. członków urzędza w Inowrocławiu w dn. 22 i 23 kwietnia br. VI-y Zjazd delegatów. Dotychczas zgłoszono przeszło 300-tu delegatów.

W pierwszym dniu zjazdu przewidziany jest następujący porządek obrad:

O godz. 10 zbiórka w ogrodzie Park Miejski; o godz. 10 $\frac{1}{2}$ uroczyste nabożeństwo z kazaniem okolicznościowym, po nabożeństwie wymarsz na salę obrad. O godz. 13-ej nastąpi otwarcie Zjazdu, następnie po wyborach prezydium zjazdu zabiora głos zaproszenie przedstawicieli, poczem nastąpi sprawozdanie Zarządu Wojewódzkiego.

Po przerwie obiadowej o godz. 16 i pół odbędzie się sprawozdanie komisji rewizyjnej oraz wybory komisji: skrutacyjnej, zaopatrzeniowej i organizacyjno-skarbowej. Po dyskusji nad sprawozdaniem zakończy dzień prace w poszczególnych komisjach.

W drugim dniu obrad odbędzie się wstępne wybory zarządu wojewódzkiego i rady wojewódzkiej, poczem zostanie wygłoszony referat o zadaniach organizacji na przyszłość, nad którym będzie otwarta dyskusja. Po przerwie obiadowej o godz. 14-ej nastąpi przedłożenie i uchwalenie wniosków i rezolucyj, poczem po ustaleniu miejscowości dla następnego zjazdu, zjazd zostanie zamknięty.

Składanie zeznań o dochodzie

Zasadnicze orzeczenie Najwyższego Trybunału Administracyjnego

Najwyższy Trybunał Administracyjny wydał orzeczenie w sprawie interesującej szersze sfery obywateli w Polsce.

Urząd podatkowy nałożył na p. J. karę za niezłożenie zeznań o dochodzie i wymierzył mu podatek według własnej oceny. P. J. dowodził, że jego dochód nie przewyższa minimum, wolnego do opodatkowania, a wobec nieuwzględnienia tego przez urząd podatkowy, zaskarżył jego orzeczenie do Najwyższego Trybunału Administracyjnego, który uchylił orzeczenie u-

rzędu podatkowego i w uzasadnieniu wyroku swego stwierdził, że urząd podatkowy obowiązany był powiadomić p. J., na jakiej podstawie opiera się jego obowiązek podatkowy, żeby umożliwić mu obronę przed nieprawidłowością tego orzeczenia, a skoro urząd podatkowy tego nie zrobił, nie może karać p. J. za niezłożenie zeznań o dochodzie.

Wyrok powyższy wydany został przez Najwyższy Trybunał Administracyjny 20/I 1928 L. Rej. 1413-26 w sprawie S. Jaxa.

HERMANNMUEHLEN, TOW. AKC.

w Poznaniu

podaje niniejszem do wiadomości pp. akcjonariuszów, że w sobotę, dnia 12 maja rb. przed południem o godzinie 10 odbędzie się w biurze firmy w Poznaniu, Plac Wolności 17, I. o. walne zebranie akcjonariuszów.

SPÓŁDZIELNIA WYDAWNICZA „ZJEDNOCZENIE“ Z OGR. ODP. W GRUDZIĄDZU.

Uchwała walnego zgromadzenia z dnia 31 marca 1928 roku zwołuje się nadzwyczajne walne zgromadzenie na dzień 30 kwietnia 1928 roku o godzinie 8 wieczorem w Grudziądzu w hotelu Kellasa przy ulicy Wybickiego.

WALNE ZEBRANIE

Krotoszyńskiej Fabryki Kawy Słodowej „EXTRA“, Staniszewski i S-ka, Tow. Akc. w Krotoszynie.

odbędzie się dnia 9 maja 1928 roku o godzinie 5 po południu w lokalu Towarzystwa przy ulicy Sienkiewicza 8.

PROJEKT NOWEGO PODATKU OD SAMOCHODÓW.

Jak się dowiadujemy, Ministerstwo Robót Publicznych opracowało projekt nowego podatku od samochodów, który w całości wiby przeznaczony na fundusz budowy dróg. Według tego projektu obciążenie podatkowe samochodów byłoby bardzo wysokie, wzamian za to jednak wszelkie opłaty rogatkowe, rejestracyjne, komunalne, luksusowe i t. p. byłby skasowane. Projektowane opodatkowanie wynosi: od samochodu osobowego prywatnego 40 zł. za każde 100 kg. wagi; od samochodu zarobkującego 50 zł. od 100 kg. do wagi 1.000 kg., od każdego zaś następnego 100 kg. 55 zł.; od samochodów ciężarowych prywatnych 35 zł. za 100 kg., a od zarobkujących 45 zł. za 100 kg. Według obliczeń wpływy z tego podatku mają wynieść 10 milj. zł. rocznie. Projekt ten ma być wkrótce wniesiony do Sejmu. Jednocześnie zostałyby wprowadzone podatki od pojazdów konnych, których jest w Polsce 2 miliony.

Prócz tego projektowane jest także opodatkowanie benzyny samochodowej, w wysokości 5 gr. od 1 litra.

Projekt ten ma być wkrótce wniesiony do Sejmu.

Pałac przy via Roma jest jednym z licznych posiadłości pp. Biondo. Jest jeszcze teatr Biondo, kursal Biondo, Cinema Biondo i t. d. Ciekawą i odmienną jest siedziba Biondo, Marmurów. Jasne, przestronne schody, ogromne salony i apartamenty. Lecz prócz tego, labiryntowe krużganki, sienie drobne, male pokoiki. Wszystkie wyłożone dywanami, a że jeszcze okna szczególnie zasłonięte lub przyćmione witrażami, więc ma się wrażenie wschodu. Można zabłądzić w tych salonach olbrzymiego gmachu, zaletęgo przez trzy rodziny Biondo.

Zbiory porcelany kopenhaskiej, cenne okazy sztuki włoskiej, buduary pani domu z jej portretami zamieniają stary pałac w muzeum. Pani Biondo z swą piękną rzymską głową jest pełna dystynkcji i uprzejmości.

Wieczorem przechodzimy wprost z mieszkania do teatru własnego. Jest to jeden z większych teatrów włoskich. Niedawno grano z sukcesem sztukę Nullego. „Il marito segreto“. Na premierze w Wenecji sztuka odniosła niebywały sukces. Lecz gdy Nulle przyznał się do autorstwa zerwała się burza. Siedmiu autorów znalazło się, przyznając się do pomysłu. Wykazało się, że już przed stu laty ktoś podobną sztukę napisał, więc nie można było wziąć za zię Nulle, iż czerpał ze wspólnego źródła

Zagranica

LOKAUT W PRZEMYSŁE METALOWYM W SAKSONII.

Przed tygodniem rozpoczął się lokaut robotników w dziale przemysłu metalowego w Saksonii, które obejmują 250.000 pracujących, na skutek polecenia wydanego przez Związek Sakskich Przemysłowców Metalowych. Przedtem na tle walki o zwiększenie zarobków robotników był proklamowany częściowy strajk w niektórych fabrykach.

OBRADY MIĘDZYNARODOWEGO ZWIĄZKU KOLEJOWEGO.

Dnia 23 kwietnia rozpoczyna się w Brukseli obrady komisji Międzynarodowego Związku Kolejowców, w Paryżu. Przedstawiciele kolei polskich biorą udział w 5-ciu komisjach, mianowicie: w komisji stałej dla ruchu osobowego i takież komisji dla ruchu towarowego, w stałej komisji wymian taboru, w stałej komisji technicznej i w specjalnej komisji.

Zadaniem komisji będzie rozważanie wniosków, opracowanych bądź przez poszczególne zarządy kolejowe, bądź przez ukonstytuowane w miejscu podkomisje — w zakresie międzynarodowych przepisów i postanowień taryfowych oraz regulaminowych, tudzież w zakresie techniczno-kolejowym. Na szczególną uwagę zasługuje fakt, iż komisja specjalna zająć się ma zbadaniem wartości oraz możliwości zastosowania w komunikacji międzynarodowej wynalazku polskiego, zaprojektowanego przez p. inż. Sokolowskiego, a m. samoczynnego sprzętka wagonowego, upraszczającego łączenie wagonów oraz zwiększającego bezpieczeństwo pracowników kolejowych przy czynnościach przetokowych.

Z PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO.

Wielki trust brytyjski barwników „Imperial Chemical Industries, Limited“ oraz kilku największych przemysłowców i finansistów amerykańskich przystąpiło do stworzenia wielkiego towarzystwa finansowego angielsko-amerykańskiego pod nazwą „Towarzystwo Finansowe Brytyjsko-Amerykańskie“. Kapitał zakładowy wyniesie przeszło 2 i pół miliona f. szt. Żadnej emisji publicznej akcji tego towarzystwa nie będzie. Sir Alfred Mond oświadczył, iż nowe towarzystwo przyczyni się do ułatwienia finansowania przemysłu Imperium Brytyjskiego, Europy i Stanów Zjednoczonych.

Obecnie w teatrze Biondo gościł zespół artystyczny Hannibala Betroni z piękną Andreina Rossi. „Uczta Szyderców“ data pole do ujawnienia temperamentu włoskiego, również sztuka z francuskiego „Lift“. Ogromny gmach teatru zawsze przepięknie. Pani Biondo zwraca uwagę na różne piękne przedstawicielki arystokracji sycylijskiej. Są to twarze wąskie, drobne o ogromnych oczach. Inne o wprost niebywałej karnacji. Prawie wszystkie panie w balowych toaletach. Cudzoziemców mało. Anglicy i Amerykanie mieszkają w odległej „Villa Iglesia“. Najwspanialszy ten hotel Włoch leży za miastem, nad zatoką i tonie w galach pomarańczowych u stóp góry Montepellegrino.

Pani Biondo zawdzięcza wycieczkę do Mondello. Jest to letnisko nad morzem z nowo-wybudowanym kasinem. Góry, szafir morza, palmy tworzą otoczenie jedynie w swym rodzaju. „Fiat“ pedzi przez zacielenie laurami i oliwkami szosy, wzdłuż pół. zarosniętych kaktusami indyjskimi, wzdłuż lasów pomarańczowych i cytronowych arekarij, palmy, banany o szerokich liściach nadają pejzażom sycylijskim południowo-egzotyczne piękno. Na tym tle ciemno zielonym rysują się malowniczo białe, marmurowe pałace Palerma.

M. Wicherkiewiczowa.

Tam, gdzie wypiekano „smaczne“ bułki

Oplakany stan piekarń w Zagłębiu Dąbrowskiem

Jedno z pism Sosnowca podaje, iż w swoim czasie przybył do Zagłębia Dąbrowskiego naczelnik wojewódzkiego urzędu zdrowia dr. Ostromecki, który w towarzystwie lekarza powiatowego dr. Pietraszewskiego oraz miejskich komisji sanitarnych dokonał w młastach lustracji piekarń celem zbadania ich stanu oraz stwierdzenia, czy przedsiębiorstwa te odpowiadają i w jakim stopniu przepisom, wydanym przez Ministra Spraw Wewnętrznych.

Lustracja wspomniana wypadła nadzwyczajnie ujemnie, gdyż znikoma tylko ilość piekarń odpowiadała wymaganiam. Również niewielka część po dokonaniu odpowiednich przeróbek i uzupełnieniu może istnieć nadal, natomiast lwią większość piekarń znaleziono w takim stanie, iż zakwalifikowano je do bezwzględnej zamknięcia.

Najgorzej kwestja wypadła w Będzinie, gdzie na ogólną ilość 43 piekarń, 27 postanowiono bezapelacyjnie zamknąć, a reszcie polecono przeprowadzić różnego rodzaju przeróbki i poprawki do dnia 1 kwietnia rb.

W związku z nadejściem wyznaczonego terminu, do Zagłębia przybył powtórnie dr. Ostromecki celem stwierdzenia, w jakich rozmiarach wykonane zostały wydane zarządzenia i czy istnieją widoki poprawy w zakresie urzędzenia piekarń oraz wypieku chleba. Wśród zakwalifikowanych do zamknięcia piekarń w Będzinie zmian oczywista nie znaleziono z tej prostej racji, iż są one niewykonalne. Trudno wymagać, aby piekarnie, znajdujące się np. w piwnicy i pozbawiona światła i powietrza przekształcić na przedsiębiorstwo, odpowiadające stawianym przez ministerstwo wymaganiam.

Po dokonaniu szczegółowej lustracji, dr. Ostromecki złożył relację w województwie, które wyda następnie ostateczną decyzję w sprawie piekarń.

Właściciele zakwalifikowanych do zamknięcia piekarń, zdając sobie sprawę, iż kwestja dalszego istnienia ich przedsiębiorstw jest przesądzona, a nie chcą utracić warsztatów pracy i możliwości zarobkowania, postanowili zorganizować własną spółdzielnię i wybudować dużą piekarnię.

Zamierzenia te natrafiają na duże przeszkody, wśród których najważniejszą jest możliwość zdobycia potrzebnego kapitału, gdyż projektodawcy są przeważnie ludźmi niezamożnymi, dla których uzyskanie większej pożyczki z braku wymaganych gwarancji jest rzeczą trudną do osiągnięcia.

Jaki obrót przybierze sprawa istnienia pozostałych piekarń, narazie trudno przesądzać, natomiast jest rzeczą pewną, iż znaczna ich część zostanie bezapelacyjnie zamknięta.

Nadmienić należy, iż piekarnie w Będzinie w przeważnej swej liczbie są w rękach żydowskich.

Przedłużenie koncesji na sprzedaż wyrobów spirytusowych

Sprawa odebrania koncesji na sprzedaż wyrobów spirytusowych ma podstawię rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej w celu przyznania tychże inwalidom została na czas dłuższy odłożona. Również przedłużony został termin likwidacji dla tych, którym takowy się kończył w dn. 30 czerwca br. Następnie otrzymali przedłużenie terminu likwidacji ci koncesjonariusze, którym takowe miało być odebrane z racji przekroczenia ustawy antyalkoholowej.

Podług informacji jednego warszawskiego dziennika ze źródeł miarodajnych, że w kołach rządowych panuje tendencja utrzymania obecnego stanu rzeczy, likwidacja części przedsiębiorstw nie wpłynęła ujemnie na dochody monopolu spirytusowego.

Nawet mają być, według tych informacji, przedłużone terminy likwidacji tych komisji, które miały być zlikwidowane na skutek ustawy antyalkoholowej.

Jak donosi „Baltische Presse“ w kołach rządowych projektowana jest nowelizacja antyalkoholowej ustawy ze względu na potrzeby Skarbu. Tego rodzaju zmiana omawianej ustawy może spowodować utworzenie większej ilości koncesyjnych przedsiębiorstw, przyczem może się okazać potrzeba udzielenia nowych koncesji. W takim razie pierwszeństwo mieliby ci koncesjonariusze, którym grozi przymus likwidacyjny.

Nowe władze Koła Warszawskiego Zw. Urz. Polskiego Mon. Tytoniowego

Wobec zatwierdzenia przez Komisariat Rządu Statutu Zrzeszenia Urzędników Polskiego Monopoli Tytoniowego, w dniu 25. 3. br. w lokalu Klubu Urzędników Państwowych przy ul. Nowy Świat 67, odbyło się walne zgromadzenie członków Koła Warszawskiego Zrzeszenia Urzędników Polskiego Monopoli Tytoniowego, na którym wybrano władze Koła w składzie następującym:

Prezes — inż. Kopytowski Ludwik, Wiceprezes — Kożuchowski Bolesław, Sekretarz — Łękowski Stanisław, Skarbnik — Paszkowski Zdzisław, Członek Zarz. — Pasterbiński Stan., Zastępcy Członków Zarządu: Jasiński Aleksander, Kubec Roman, Moraczewski Marjan, Niepokulczewski Ignacy, Rykowski Bronisław; Komisja Rewizyjna: Przew. — Christ Władysław Członkowie: Oziemiński Wacław, Lasocki Bronisław; Zastępcy członków Komisji Rewizyjnej: Łukaszczuk Wojciech, Dąbrowski Kazimierz

Życie gospodarcze

Ankleta o niedoborach bilansu handlowego

Trwający już od roku niedobór bilansu handlowego w Polsce jest obecnie bardzo często przedmiotem rozważań ekonomistów i innych znawców życia gospodarczego w naszym kraju. Raz po raz ukazują się w tym przedmiocie artykuły w prasie periodycznej i codziennej. Obecnie Polska Agencja Publicystyczna zarządziła ankietę w tej sprawie, w której zabierali głos pp. b. min. p. Hipolit Gliwic, p. dr. Adam Heydel — docent Uniwersytetu Jagiellońskiego, p. Antoni Wieniawski — były wiceminister skarbu p. Wacław Konderski — dyr. Banku Hipotecznego w Krakowie, b. wiceminister skarbu p. Fajans i p. Jakubowski — dyrektor Stowarzyszenia Kupców Polskich. Trzej pierwsi ekonomiści mniej więcej są zgodni w ujęciu tego zagadnienia, gdy tymczasem p. Wacław Konderski wypowiada odmienne zapatrywanie. Poglądy pierwszych trzech specjalistów w sprawach gospodarczych są na kwestię niedoboru naszego bilansu handlowego dość optymistyczne i uważają obecny stan rzeczy za zupełnie normalny.

P. H. Gliwic rozpoczyna swoją opinię od zdania, bałwochwalczy pietyzm wobec dodatniego bilansu handlowego jest jednym z najbardziej rozpowszechnionych przesądów ekonomicznych, zwłaszcza u nas. Następnie pisze zupełnie słusznie, że podstawa stabilizacji waluty jest bilans płatniczy a nie bilans handlowy; lecz nie dodaje, że Polska z racji swej struktury ekonomicznej w normalnych warunkach dodatni bilans płatniczy może mieć tylko przy dodatnim bilansie handlowym, lub przy dopływie pożyczek zagranicznych.

Obecny nasz bilans ujemny tłumaczy się pożyczką, otrzymaną z zewnątrz. Jest to stałe zjawisko, występujące po ustabilizowaniu waluty i po otrzymaniu pożyczki zagranicznej. Pożyczka ta bowiem wchodzi do kraju w formie pewnych kredytów, które wyrażać się muszą w pewnej ilości przywożonych z zewnątrz produktów.

Tu musimy jednak sprostować, że obecny bilans handlowy jest już biernym od m. kwietnia roku 1927, gdy pożyczkę uzyskali w m. październiku r. ub., która zresztą poszła przeważnie na ustabilizowanie naszej waluty i efektywne na jej rachunek wydatki nie przekroczyły do dzisiaj 10-procentowej jej wartości rzeczywistej.

A więc naszym zdaniem, głównym powodem niedoboru naszego bilansu handlowego są nasze stosunki gospodarcze i brak materiału na poprawienie wywozu polskiego zagranicę.

Dla tych pewnie powodów p. H. Gliwic twierdzi, że przez dłuższy szereg miesięcy bilans nasz handlowy będzie ujemny i musi być równoważony dopływem kapitałów z zewnątrz. Zjawisko to uważam za normalne, świadczące o usprawnieniu naszej gospodarki, a przeto za zjawisko dodatnie.

Wynikiem naszych stosunków gospodarczych był również ujemny bilans handlowy od listopada 1924 do lipca 1925 r. i błędnej polityki liberalnej p. Wl. Grabskiego i F. Młynarskiego, gdy pożyczkę dillonowską realizowaliśmy dopiero w kwietniu roku 1925, a która zaclagał p. Wl. Grabski na skutek właśnie trwającego ujemnego bilansu handlowego.

W sprawach ekonomicznych bardzo niełatwo jest brać przyczynę za skutek i odwrotnie.

Zdaniem p. A. Wieniawskiego trwający od szeregu miesięcy niedobór bilansu handlowego nie kryje bezpośredniego niebezpieczeństwa dla Polski. Zwiększone wewnętrzne spożycie Polski odpowiada zwiększającej się sile nabywczej ludności, przez poprawę stosunków gospodarczych spowodowane.

P. A. Wieniawski przypuszcza poprawę wywozu w niezbyt dalekiej przyszłości.

Docent Uniwersytetu Jagiellońskiego p. Adam Heydel stwierdza, że pasywność bilansu handlowego nie może być obojętna, gdyż ma decydujący wpływ na bilans płatniczy i ostateczną zależność od tego czy społeczeństwo nastawione jest w swojej większości na dobro, czy też na spożycie. W tym drugim wypadku wyrównanie bilansu płatniczego odbywa się kosztem majątku społecznego i jest objawem niepożądanym. Jednak przeciwny jest uzyskiwanie poprawy naszego bilansu drogą ograniczania przywozu towarów o charakterze niezbędny. Byłoby to równoznaczne ze zmuszaniem ludności do zaspakania pierwszych i niezbędnych potrzeb drożej lub gorzej zapomocą wytworów produkcji krajowej.

Powyższe wypowiedziane opinie byłyby zupełnie słuszne, gdybyśmy mieli takie warunki gospodarcze, które by nam pozwalały mieć nadzieję, że w niedługim czasie możemy mieć rzeczywiste podstawy gospodarcze do poprawy naszego bilansu przez zwiększenie wywozu zagranicznego. Tymczasem analiza naszego bilansu handlowego, prowadzona przez lat parę na łamach „Dziennika”, wykazuje, że zwiększenie wartości naszego wywozu jest bardzo nieznaczne. Wywóz naszych artykułów przemysłowych jest w całości niewielki i powiększanie jego wartości nastąpiło dopiero w rozmiarach nieznacznych w roku 1927.

Drzewa wywozimy zawiele, na wywóz węgla brak koniunktury, a dopiero wzmocnienie naszej wytwórczości rolnej może przynieść pod tym względem zmiany na lepsze, lecz do tego trzeba dużo warunków i dłuższego na lat kilka

Pomorska Wystawa Ogrodniczo-Przemysłowa w Toruniu

Poraz pierwszy po powstaniu czyni Pomorski Związek Ogrodników Produkcujących z siedzibą w Toruniu wielkie przygotowania do urzędzenia pierwszej trwałej „Pomorskiej Wystawy Ogrodniczo-Przemysłowej” mającej się odbyć w czasie od dnia 28 lipca do dnia 4 października 1928 roku w Toruniu.

Po dokładnym zbadaniu warunków technicznych i ekonomicznych praca w tym celu wre w całej pełni.

Przez Pomorską Wystawę Ogrodniczo-Przemysłową przedstawi się ogółowi, co dotąd na Pomorzu posiadamy, a czego nam brakuje i jak ważną gałęzią gospodarczą dla Polski jest niedoceniane u nas ogrodnictwo.

Pomorski Związek Ogrodników Produkcujących w Toruniu.

Pomorska Wystawa Ogrodniczo-Przemysłowa jest wystawą ogólną, w której mogą brać udział nie tylko ogrodnicy z Pomorza, lecz i z całej Polski, a także i przemysł współpracujący z ogrodnictwem. To też w dniu dzisiejszym zwracamy się do wszystkich kolegów-ogrodników z całej Polski, wzięli czynny udział w Pomorskiej Wystawie Ogrodniczo-Przemysłowej w Toruniu, czem dadzą się poznać szerszemu ogółowi i tym sposobem ułatwią sobie zbyt produktów swej pracy. Owe horoskopy zapowiadamy na podstawie już dziś licznie zgłoszonych gromadnych wycieczek na wystawę do Torunia, tej prawdziwej perły Pomorza, do której ciągną rok rocznie swol i obcy.

Państwowy Instytut Eksportowy

W dniu 19 bm. odbyło się pierwsze posiedzenie Rady Państwowego Instytutu Eksportowego. Posiedzenie zajął p. Minister Przemysłu i Handlu inż. E. Kwiatkowski przemówieniem, w którym wskazał na ważność tej nowej organizacji i rolę, jaką winna ona odegrać w kształceniu życia gospodarczego. P. Minister Przemysłu i Handlu wskazał na konieczność podtrzymania ścisłego kontaktu pomiędzy Państwowym Instytutem Eksportowym a sferami gospodarczymi społeczeństwa, stwierdzając, iż przez ukonstytuowanie się Rady Instytut został niejako oddany pod opiekę sfer gospodarczych. Sprawozdanie z dotychczasowej działalności Państwowego Instytutu Eksportowego wygłosił dyr. Instytutu p. M. Turski, ilustrując w obszernym przemówieniu dotychczasową pracę Insty-

tutu, polegającą przede wszystkim na badaniach i działalności ewidencyjnych. Niemniej jednak Instytut osiągnął szereg konkretnych rezultatów w swej dotychczasowej działalności, ustalając w ten sposób pewne wytyczne dla dalszej pracy, które domagały się akcentowania, względnie sprecyzowania przez Radę.

W wyborach do prezjdum Rady jednogłośnie zostali wybrani: na przewodniczącego Rady p. Jan Zegleniczny, na wiceprzewodniczących pp.: M. Szwałowski i J. Gościński. Wyboru te p. Minister Przemysłu i Handlu zatwierdził. Dyskusje nad sprawozdaniem z dotychczasowej działalności Instytutu oraz wyboru do Komitetu Wykonawczego odłożono do następnego zwyczajnego posiedzenia Rady, które odbędzie się w najbliższym terminie.

Przed otwarciem Targów Poznańskich

Tegoroczny ósmy Międzynarodowy Targ w Poznaniu w okresie od 29 kwietnia do 6 maja, będzie największym z dotychczasowych wszystkich Targów, jakie odbywały się w Polsce. Wszystkie miejsca wystawowe zostały zajęte; na ekspozycję zgłoszone przez wystawców w wielu wypadkach zabrakło miejsca. Nie starczyło stoisk ani w Hall Maszyn, ani w wielkiej Wieży Górnośląskiej, tak, że znaczną ilość ekspozatów trzeba było przenieść do nowej wybudowanej wielkiej hali targowej na 7,500 m².

Na terenach targowych rozpoczęto już zwózki ekspozatów. Wiele ekspozatów zagranicznych m.in. z Palestyny i Brazylii znajduje się od kilkunastu dni w drodze. Brazylija wysłała swoje główne artykuły eksportowe, mianowicie ekspozaty kawy w przeróżnych gatunkach.

Należy podkreślić, że poza stałymi wystawcami biorą udział w tegorocznym Targu nowe firmy, a każda z firm sygnalizuje wiele nowości. Wszystkie branże i dziedziny przemysłu i handlu będą na Targach tegorocznych wszechstronnie reprezentowane. Słowem, tegoroczny Międzynarodowy Targ w Poznaniu, zapowiada się pod każdym względem nadzwyczaj korzystnie.

obliczonego czasu. Przecież do Polski, jako do kraju rolniczego, przywozi się jeszcze kaszę jęczmienną lub cebulę i inne płody rolne u nas produkowane.

Wobec powyższych warunków w dziale naszego wywozu polityka ekonomiczna w zakresie przywozu musi być przezorna i ostrożna, nie uważamy za rzecz na czasie zniesienie reglamentacji przywozu z zagranicy do Polski.

Tego samego zdania jest również p. Wacław Konderski dyr. Banku Hipotecznego w Krakowie, który również brał udział w tej ankiecie i między innymi wypowiedział w omawianej sprawie następujące tezy: Jest pewnikiem ekonomicznym, że zagraniczny kredyt pieniężny, równa się w ostatniej konsekwencji kredytowi towarowemu. Pożycza się pieniądze z zagranicy właśnie dlatego i właśnie wtedy, gdy we własnym organizmie gospodarczym posiada się braki, które wypada uzupełnić w drodze importu. Z faktem wzrostu przywozu należało tedy liczyć się zgóry, równie, jak należy liczyć się z nim w dalszym ciągu. Ponieważ jednak nasze życie wytwórcze w stosunku do norm światowych jest w wysokim jeszcze stopniu zacofane i ponieważ właśnie w związku z tem zacofaniem posiadamy, jak powiedziano, wielkie potrzeby inwestycyjne, których zaspokojenie stopniowo dopiero może wywoływać wzrost możności eksportu, równie, jak umniejszenie potrzeby importu, przeto bierność naszego bilansu handlowego i to bierność, trwająca przez czas dłuższy, jest zjawiskiem koniecznym. Celowa polityka gospodarcza może okres ten skrócić, lub przedłużyć, spowodować wydatniejsze lub łagodniejsze występowanie salda biernego.

Stał przytyły pożyczek zagranicznych do kraju może pozwolić nam na stosowanie liberalizmu importowego, lecz w razie zmiany na gorsze nawet w niezbyt odległym czasie na

Dział samochodowy. Dział samochodowy na Targach Poznańskich prezentować się będzie bardzo okazałe. Nieomal niema takiej poważnej firmy samochodowej, która by nie wystawiała na tegorocznym Targu. Ogółem reprezentowanych będzie na Targach 48 firm samochodowych: z Ameryki, Anglii, Austrii, Belgii, Czechosłowacji, Danii, Francji, Niemiec, Włoch, Gdańska. W dziale tym reprezentowane będą poraz pierwszy w Polsce fabrykaty krajowego przemysłu marki „Stetvsz”.

Przedstawiciele Grecji na Targach Poznańskich Wycieczka greckiej, składającej się z 18-tu wybitnych przedstawicieli przemysłu i handlu, przewodniczący dyrektor Grecko-Polskiej Izby Handlowej w Atenach p. A. Sliżiński.

Blizszych informacji fabrykantom i kupcom polskim zainteresowanym przybyciem wycieczki greckiej na Targi Poznańskie udziela kierownik wycieczki p. Sliżiński. Warszawa, hotel „Polonia” (od 1—2 maja), Poznań, biura Dyrekcji Targów, ulica Głogowska 42 (od 3—5 maja); Katowice, hotel „Monopol” (od 6—7 maja); Kraków, hotel „Saski” (od 8—9 maja); Lwów, Dyrekcja Targów Wschodnich (od 10 do 11 maja).

światowym rynku pieniężnym, to Polska powinna być też przygotowana do tej zmiany przy prowadzeniu swej polityki handlowej.

P. W. Konderski nie uważa utrzymania się dzisiejszego stanu zasobności rynków pieniężnych świata za zapewnione na czas dłuższy i, uwzględniając niebezpieczeństwa, które powstałyby dla nas, gdyby zwrot na rynkach pieniężnych, zastał Polskę w okresie konsumpcji, rozwiniętej na tle kredytów ponad zasobność istotną, jest zwolnieniem daleko posuniętej ostrożności w postępowaniu.

W związku z temi wywodami uważa redukcję importu za konieczną. Sama w sobie polityka utrudnień importowych ma znaczenie li tylko obronne, podczas gdy istotą problemu gospodarstwa narodowego Polski jest nie obrona przed światem zewnętrznym, lecz konieczność podjęcia inicjatywy dla wywalczenia Polsce odnowionego czynnego miejsca w gospodarce światowej.

Sam dopływ kapitałów powinien iść równoległe do takiego kształtowania warunków pracy gospodarczej, które umożliwiałyby gospodarstwu narodowemu odnowioną opłacalność i zdolność do kapitalizacji.

Dyr. p. Jakubowski i p. Fajans nie zajmują zdecydowanego stanowiska w tym przedmiocie, idą po linii środkowej lecz wogóle z ich poglądów przebija optymizm.

BILANS HANDLOWY ANGLJI.

Wartość przywozu towarowego do Anglii osiągnęła w marcu rb. 110,510,366 f. szt. wobec 98,848,374 f. szt. w m. lutym rb. W stosunku do m. marca 1927 r. przywóz zmniejszył się o 2,989,655 f. szt. Wartość wywozu w m. marcu 1928 roku osiągnęła 64,938,123 f. szt., wobec 57,236,148 f. szt. w lutym 1928 r.; w stosunku do marca 1927 r. wywóz w marcu rb. wzrósł o 2,849,977 f. szt.

Wapno nawozowe i budowlane
cement - koryta glazurowane

i wszelkie inne materiały budowlane najtaniej w firmie

Stefan Pełczyński - Poznań

Dworzec towarowy. 864 Telefon Nr. 56—05.

Wiadomości urzędowe

PODATEK PRZEMYSŁOWY.

Min. Skarbu zarządziło, co następuje: „Wymiar podatku od obrotu dla przedsiębiorstw handlu hurtowego, nie prowadzących prawidłowych ksiąg handlowych, dokonany być musi, zgodnie z wymogami ustawy, według 2-procentowej stawki podatkowej. W poszczególnych jednak przypadkach, o ile idzie o wymiary za rok 1927, upoważniono naczelników urzędów skarbowych do częściowego ograniczenia — na indywidualne podania płatników — egzekucji należnych sum podatku, wymierzonego dla przedsiębiorstw handlu hurtowego podług 2 procent stawki (ustęp trzeci nin. okólnika). Kwota, wyliczona prowizorycznie z pod egzekucji, nie może przekraczać sumy podatku, obliczonej wedle 1 proc. stawki od ustalonego przez komisję obrotu. Ulga ta może być zastosowana tylko do tych przedsiębiorstw, których obroty ustaliła komisja w wysokości odpowiadającej — zdaniem naczelników urzędów — sumom, faktycznie osiągniętego obrotu i pod warunkiem, że właściciele tych przedsiębiorstw wykażą dobre chęci w kierunku udowodnienia hurtowego charakteru prowadzonego handlu, np. przez okazanie podręcznych zapisków, duplikatów, frachtów, wyciągów z ksiąg handlowych klientów lub przez wskazanie większych odbiorców. Ostateczny termin wnoszenia podań o ulgi wyżej wymienione wyznacza się na dzień 15 maja rb., przytem podania płatników o umorzenie na zasadzie art. 94 ustawy części wymierzonego podatku, po zdaniu i ścisłym zaopiniowaniu stanu faktycznego, należy przedstawić izbom skarbowym przed 5 czerwca rb., ze wskazaniem, do jakiej kwoty egzekucję ograniczono.”

REFORMA PODATKU OBROTOWEGO W POLSCE.

W Ministerstwie Skarbu w Warszawie wkrótce wejdzie pod obrady kwestja reformy podatku przemysłowego, stosownie do uchwalonej rezolucji Rady Finansowej, w której była mowa, że przy nowelizacji przepisów podatku dochodowego, majątkowego, muszą ulec rewizji przepisy co do podatku przemysłowego (od zrobionych obrotów). Prace te znajdują się w pierwszym stadium przygotowawczym i jeszcze nie jest wiadomem, jaką postać przybierze ta nowa nowela podatkowa.

Mają być, podobno zniesione komisje szacunkowe i rozszerzona kompetencja prezesów Izby Skarbowych co do umarzania zaległości podatkowych. Ma być zniesiony podatek od towarów wywożonych zagranicę, a w obrocie wewnętrznym podział ma być przeprowadzony na ośm kategorii, zamiast dotychczasowych czterech.

Rolnictwo

RYBOLÓSTWO SŁODKOWodne

W związku z przekazaniem od dnia 1-go marca rb. do Ministerstwa Przemysłu i Handlu spraw rybolóstwa morskiego, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów, Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych rozpoczęło akcje w dziedzinie rybolóstwa słodkowodnego, co znalazło swój wyraz przede wszystkim w zapoczątkowaniu uporządkowania stosunków prawnych i gospodarczych na terenie wód, stanowiących własność skarbu państwa. W dziedzinie wzmocnienia wewnętrznej produkcji ryb zwrócono szczególniejszą uwagę na podniesienie wydajności polskiego pojezierza. Mając na widoku przeciwdziałanie zalewowi rwnków polskich przez importowanego z zagranicy mrożonego sandacza, pobudzone zostały z inicjatywy i za poparciem Ministerstwa Rolnictwa instytucje i społeczne organizacje rybackie do akcji zarybiania jezior sandaczem i węgorem. Ponieważ jeziora polskie mają wszelkie warunki wielokrotnego pokrycia kontyngentu, udzielenego z zagranicy na import sandacza przez własną produkcję, do akcji zarówno zarybiania jezior, a szczególnie produkcji w kraju zapłodnionej ikry (sprowadzonej przed wojną z Czech) przywiązuje Min. Rolnictwa wielką wagę. To też inicjatywa Min. Rolnictwa znalazła żywy odzew w sferach gospodarczych. Już w najbliższych tygodniach dokonane będzie w pięciu różnych punktach Rzeczypospolitej masowe zdobycie ikry na sztucznie urządzonych tarliskach, jakoteż próby sztucznego zapłodnienia ikry sandacza metodą szeroko stosowaną w Ameryce.

Na okres bieżący wypadła organizacja importu blisko jednego miliona sztuk szklistej lary węgorka, która z wód oceanu, w rękach rzeź angielskich, sprowadza się po raz pierwszy po wojnie dla naszych jezior za pośrednictwem społecznych organizacji rybackich i Bydgoskiego Instytutu Naukowego.

Sprawozdanie giełdowe

Poznań, 21. 4. 28 r.
 Dzisiejsza giełda miała nastrój mocniejszy od dnia wczorajszego i obroty były liczniejsze. Jakkolwiek zainteresowanie przenosi się na rynek akcyjny, to jednak pap. procent. nie są bynajmniej zaniedbane. Zwłaszcza papiery lokacyjne P. Z. K. jak 8% listy dolarowe są w silnym popycie i notowały 96½-96¾% (przy dewizie 8%). Również poszukiwano 6% listy żytnie, które nie doszło do notowania po 33.50-33.75 oraz 4% listy zast. konwert. po 55¼% Z pap. państw. płacono za 5% poz. kowars. 66¼% proc. zaś premj. dolarowe były w oddaniu po 81.

Z akcji bankowych płacono za Kwilecki Potocki 102.— i za Bk. Związku 92.—.

Akcje handlowo-przemysłowe przeważnie w poszukiwaniu i kursy notowane są wyłącznie w placeniu, jak Cegielski 53.—, C. Hartwig 50-49, Herzfeld 56.— i R. May 113-113.25 Unja robiono transakcje po 27-27.50.

Z pap. nieoficjalnych silny popyt na Bank Polski po 155 i Akwawit 125.

Cedula urzęd. giełdy pieniężnej w Poznaniu

Papiery procentowe: 5% Pożyczka konwersyjna 66¼% P; 8% dolarowe listy Pozn. Ziem. Kredyt. 96½-96¾% P; 4% listy zastaw. konw. Pozn. Ziem. Kredyt. 55¼% P; 5% Pożyczka premjowa seria II 81 O.

Akcje bankowe: Bank Kwilecki Potocki i Ska I em. zł. 102 P; Bk. Zw. Snótek Zar. I em. zł. 92 P.

Akcje Przemysłowe: Cegielski H. I em. zł. 53 P; Hartwig C. I em. zł. 50-49 P; Herzfeld Viktorius I em. zł. 56 P; Dr. Roman May I em. zł. 113 do 113.25 P; „Unja“ (dawn. Ventki)-I em. zł. 27 do 27.50 +.

Tendencja: Mocniejsza.

Notowania Giełdy Zbożowej w Poznaniu i Warszawie

Notowano w złotych za	w Poznaniu		w Warszawie	
	20 VI	21. IV	19. IV	21. IV
Zyto	53,00-54,5	53-54		
Zyto konz. 68/115		55-56		
Zyto konz. 68/111 stacja załad.				
Maka żytnia 65 proc. tr. Warszawa				
Maka pszenna 60 proc. tr. Warszawa				
Jęczmień prz.	59,00-60,0	69-60		
Jęczmień br.	49,00-51,0	49-51		
Owies	43,00-45,5	43,50-45,5		
Groch Wiktoria	60,00-62,00	60-62		
Groch g.	46,00-51,0	46-51		
Rzepak				
Seradela	30,00-31,00	30-31		
Opa pszena				
Maka żytnia 65%, wt. wor. stand.	77,00	77		
Maka żytnia 70%	75,00	75		
Maka pszena 65%	79,00-83,00	79-83		
Ziemiaki i.				
Ziemiaki i. 16%				
Peluszka	37,00-40,00	37-40		
Otr. żyt.	38,50-39,50	38,50-39,50		
Otr. pszen.	34,50-35,50	34,50-35,50		
Wyka latow.	35,00-38,00	35-38		
Soma pr.				
Siano i.				
Jęczmień na kaszę		50-51		

Ogólne usposobienie słabsze
 Uwagi: Jęczmień brow. o wadze wyższej niż stand. ponad notowania. Koniczyni wyborowe w ziarnie, kolorze i czystości ponad notow.

Notowania zbożowe

Chicago, 20. 4. 28. Ceny loco. Kukurydza ż. nr. 2. 111, owies biały nr. 2 71¼, jęczmień Malting 97-107.

Nowy Jork, 20. 4. 28. Ceny loco. Hard ozi- ma jara nr. 2 175½, kukurydza nawa z nowych zbiorów 118¾, żyto nr. 2 fob. Nowy Jork 142½, jęczmień Malting 107, maka Spring 700-725, fracht do Anglii ¼-½, fracht na kontynent 8-110.

Chicago, 20. 4., zamknięcie. Pszenica (tendencja słaba) na maj 155-154¾, na lipiec 155½-155¼, na wrzesień 151½-151¾; kuku-

Dzień wytwornej pani

Wiosenne słońce zairzało przez uchylone firanki do pokoju, w którym śni piękna pani. Ciepłe, jasne promienie zbudziły piękną panią, przeciera ona oczy, wstaje z łóżka i narzuca na nocną koszulkę jedwabny peignoir, koloru błękitnego nieba, przybrany kremowymi koronkami. Prócz tego peignoiru, piękna pani ma jeszcze peignoir z różowej crepe satyn i blado-lila z krepy. Wspaniale bogato haftowane kimono japońskie jest jeszcze wciąż modne i nasza pani wygląda w nim naprawdę uroczo. O ile pani jest wysmukła, to wybierze pyjame, w której będzie najlepiej wyglądała. Pyjama staje się z sezonu na sezon coraz ładniejsza i bogatsza w nowe kombinacje. W tym sezonie np. modna jest pyjama, której spódnie przypominają szarawary cowboya. Wykonane są one z jedwabiu a frendzle z wstążek, lub nitok jedwabnych.

Po rannej kąpieli, masażu i gimnastyce czas przystąpić do dalszej toalety. A więc kwestja wyboru bielizny. Pani otwiera szafę i wybiera komplet stosowny do sukni, barwa dostosowany do czołści. Przeważa naturalnie kombinera z crepe de chine'u, georgette'y i najwiecej dziś modnego cieniułkiego jedwabnego trykotu „Jersey de soie“. Materiał ten wysmukla figurę pani, pierze się świetnie i nie traci w praniu koloru. Barwy bielizny pastelowe, wszystkich odcieni, a zwłaszcza wiele kolorów różowych, następnie kremowy, blado-niebieski, żółty i lila. Komplety bielizny delikatnie haftowane, ozdobione gipura, koronkami bretońskimi lub wosłusienką, prócz tego zdobia bielizne drobne plaski i zakłaski. Soutieut gorge i paseczek do podwiązki także pani ze wstążek w

rydza (tendencja ledwo ustalona) na maj 104¾, na lipiec 109¼, na wrzesień 108¾; owies (tendencja ledwo ustalona) na maj 62¾, na lipiec 56¼, na wrzesień 48; żyto (tendencja słaba) na maj 127¾, na lipiec 123¾, na wrzesień 116¾.

Urząd Giełda Dewiz w Warszawie

Notowano w zł za	transakcja		sprzedaż		kupno	
	19. 4.	21. 4.	19. 4.	21. 4.	19. 4.	21. 4.
ankn.						
fol. ang.	8,90		8,92		8,88	
funt ang.						
Belgia	124,45		124,79		124,17	
Holandja	174,52	359,47	124,83	360,30	174,21	358,00
Londyn	43,52	43,52	43,61	43,60	43,42	43,41
Nowy Jork	8,90	8,90	8,92	8,92	8,88	8,88
Paryż	35,12	35,12	35,31	35,31	35,13	35,08
Praga	26,41	26,41	26,48	26,48	26,45	26,35
Szwajcaria	171,87	171,86	172,30	172,29	171,44	171,43
Sztokholm	239,40		240,23		238,40	
Wiedeń	125,46	125,43	125,77	127,4	125,15	125,12
Włochy	47,11	47,02	47,43	47,14	47,00	46,90
Kopenhaga						

Państw. papiery wartościowe

	21. 4.	20. 4.
5%, p. konwers. kol.		
5%, pożyczka dolarowa	79,60-80	80-79,50-79,60
6%, pożyczka dolarowa		
5%, pożyczka konwersyjna	67	67,00
5%, pożyczka konwersyjna kol.		
10%, pożyczka kolejowa	103,50-104	103-104
1 gram złota		

Akcje

	20. 4.	21. 4.
Bank Polski	154-157,50-157	151-157-156,50
Bank Dyskontowy		129
Bank Handlowy		123
Bank Zachodni		38
Bank Zw. Spółek Zarob.	91-92	91,50-92
Bank Tow. Spółdz.		
Starachowice	66,50-67,25-67,25	67,25
Chodorów		151
Miechów		530
W. T. P. Cukru	80,00-105,0	80
Wieliczka		58
Wysoka		
W. T. K. Węgla	96,00-97,0	97-98,50-97,50
Nobel		40,00
Cegielski	51,25-50,75-51	
Fitzner		
Ullep	44,75-45-44,75	44,50
Modrzewów	50-49,50-51	49,50-50,50-50
Norblin		197,50
Ortwein		
Spirytus		39,50
Pucisk	12,75-13,25-13	13,50-13,10
Rudziński		57,8
Urus		12,25-12
Zawiercie	34,50-34,25	34-34,25
Zywarów		
Haberbusz		184
Spies		162,50
Spirytus		39,50
W. T. Zęchuga		
Młynównia		
Borkowski	19,45	19,25
Rohn		
Zielentewski		
Sila i Swiatlo	112-116	
Majewski		
Chodorów		152
Grodzisk		
Elektr. w Dąbr.	78-75	74
Ostrowieckie serja a	116,00	118
b	109-110-107,75	109-110-109,75
Bank Przem. Lwów.	115	107
Bank Powsz. Kredyt	68	
Częstocice	71-68	
Czersk		

Notowania giełdy owoców rolniczych w Berlinie

Berlin, 21 kwietnia 1928. (godzina 1,30).
 Zboża nasiona olejiste za 1000 kg reszta za 100 kg.

	262-265	271,50-277	75-276	285,75-283,50
Pszenica marchlińska				
wrzesień				
maj				
lipiec				
Tendencja				
Zyto marchlińskie	24-287			
wrzesień	249-219			
lipiec	69-270			
maj	293,50-295			
Tendencja				
Jęczmień tary	254,00-290,00			
Jęczmień ozimy	000,00-000,00			

tym samym kolorze co komplet bielizny.

Pończoszki wybiera pani stosownie do koloru sukienki. Przeważa w tym sezonie cała gama pończoszek barwy cielistej od najjaśniejszego aż do najciemniejszego odcienia.

Gdy pani włożyła bieliznę, wtedy następuje wybór sukienki porannej. Suknia poranna ma krój sportowy i właściwie wszystkie najnowsze modele tego typu sukni dają się wprowadzić do jednego zasadniczego wzoru: spódniczka i pull-over. Spódniczka plisowana jest ciągle modna, lecz trzeba nadać każdej spódniczce indywidualny wyraz. Sa więc plisy stojące i leżące ściśnięte u góry, a rozpuszczone u dołu, plisy okrągłe, w kształcie łuski, kwadracików, trójkątów itd. Jeżeli spódniczka jest robiona z materiału w kraty czy pasy, otrzymuje się wtedy bardzo ładne efekty. Prawie każda spódniczka musi być obramowana. Szeroki pas u dołu zrobiony jest z materiału w pasy wielokolorowe, cienie, w kraty, często w grochy wielobarwne. Jeżeli materiał spódniczki nie nadaje się do tak barwnego obramowania haftuje się go, wycina w zęby szersze czy węższe kwadratowe, okrągłe albo spiczaste. Ładna i oryginalna jest aplikacja z materiału nasładowąca gipiurowa koronkę. Pull-over, przechodząc skalę ewolucji, ukazuje nam się w różnych postaciach, a więc od typu klasycznego z okrągłym lub spiczastym wycięciem — do postaci najnowszej, będącej połączeniem bluzy typu „casaque“ i jupmy. Na pull-overach widzimy inkrustacje w szerokie pasy cieniowane i wielokolorowe efekty wywołane połączeniem matowem i świecącym, inkrustacje w kształcie liści, haftu angielskie, mierzki, guziki, krawaty itp. Widzimy przy nich paski czasem wąskie, czasem szerokie z gros grain, ze skór kolorowych i metalizowanych z agraftami

Jęczmień nasiewny krajowy 000,00-000,00
 Tendencja sp. kolna 761-267
 Owies marchliński 224,50-215,50
 wrzesień 272,00
 lipiec 268-259

Tendencja słabsza.

	000-000	239-243	33,25-36,75	37,75-39,75	18,00-0,00	00,00	50-6	26-27	24-24,50	23-24	24-26	14-14,75	15-15,80	24,00-28,00	19,40-19,60	23,90-24,2	1,60-16,00	21,8-22,3	21,00-27,50	00-0,0	0,00-0,00	0,00-0,00	0,00-2,00	
Kukurydza loco Hamburg																								
Kukurydza loco Berlin																								
Maka pszena																								
Maka żytnia																								
Ośna pszena																								
Rzepak																								
Groch wikt.																								
Groch polny																								
Peluszka																								
Róż polny																								
Wyka																								
Łubin niebieski																								
Łubin żółty																								
Seradela nowa																								
Makuch rzepakowe																								
Makuch linae																								
Wyłoki suche																								
Srut seja																								
Platki ziem.																								
Ziemiaki iad. b.																								
Ziemiaki iad. czerwone																								
Ziemiaki iadalne żółte																								
Ziemiaki przemysł																								

Urzędowe kursa dewiz w Berlinie

	21. 4.	21. 4.
Helsingfors	10,533	Warszawa 46,975
Wiedeń	5	

Za kulisami ekranu

Nowy film Charlie Chaplina.
(1) P. Silverstone, dyrektor biura wytwórni „United Artists” kategorycznie zaprzecza pogłoskom o zamiarze przeniesienia się Chaplina do Anglii. Powołuje się on na oświadczenie sekretarza Chaplina — Natana Burkan, który twierdzi, że Charlie Chaplin zamierza nadal pracować w wytwórni „United Artists” również po wygaśnięciu obecnego kontraktu. Obecnie Chaplin pracuje nad filmem pt. „Klub samobójców”.

Wytwórnice angielskie przy pracy.
(1) Należy przypuszczać, iż w najbliższym czasie ujrzymy filmy produkcji angielskiej gdyż w tamtejszych wytwórniach wrę gorączkowa praca.

Nowa wytwórnia „Blattner Comp.” zaangażowała światowej sławy reżysera Rexa Ingrama, który nakreśli „Trzy namietności” według C. Hamiltona, z Alicją Terry (znana z „Czterech Jeźdźców Apokalipsy”) w roli tytułowej.

Reżyser angielski Alfred Hitchcock ukończył nakręcanie dwóch filmów: „Złote włosy”; „Większa gospośka”. Grantham Hayes nakreśla film pt. „Jej największa miłość” z Rachelą Dewirys w roli głównej.

Największy samolot świata

Angielski przemysł lotniczy zbudował samolot, sporządzony całkowicie z metalu, który jest największym, jaki dotychczas stworzył przemysł lotniczy całego świata. Olbrzymi powierzchni, ochrzczonej nazwą „Beardmore Inflexible”, jest jednopłatowcem o rozpiętości skrzydeł 45,7 mtr. i ciężarze ponad 15 ton. Samolot poruszają trzy silniki „Rolls Royce”, z których każdy posiada moc 650 MK. Samolot obliczony jest na 20 pasażerów. Przeprowadzone przed kilkoma dniami nad lotniskiem w Martleham Heath próbnie loty odbyły się z pełnym powodzeniem, tak, że olbrzymi powierzchni ma pełnić służbę komunikacyjną na linii Londyn—Indje.

Godnym podkreślenia jest fakt, iż nowy samolot sporządzony jest całkowicie z metalu i że jest jednopłatowcem. Stworzenie samolotu „Beardmore Inflexible” oznacza dla lotniczego przemysłu angielskiego rozpoczęcie nowej ery metalu, który już od wielu lat zdobył sobie palmę pierwszeństwa w budownictwie okrętowym, kolejowym i samochodowym.

Kolor czerwony

kolorem ospałych i gnuśnych.

W londyńskim instytucie psychologii eksperymentalnej trwają od dwu lat doświadczenia nad wpływem barw na usposobienie ludzkie. Przeprowadzono zgórą 30.000 obserwacji i ustalono następujące tezy, godne rozwagi i zastosowania:

Ludzie o podnieconym systemie nerwów powinni pracować w pokojach, posiadających ściany białe lub jasno żółte.

Dla ospałych i leniwych najlepszym otoczeniem jest kolor czerwony, pobudza bowiem nerwy, wyrabia żywość myśli i ochotę do pracy. Fioletowe obicie pokoju nadaje się znakomicie dla poetów i artystów, podnieca bowiem wyobraźnię, nie drażniąc zbyt nerwów i utrzymując je w harmonii.

Dla hipochondryków „zabójcze” są ciemne obicia, wytwarzają bowiem przynębnienie, sprządzają najokropniejsze myśli i wywołać mogą ciężką chorobę nerwów. Natomiast dla ludzi lekkomyślnych, z natury wesołych i nieubliwających się nad niczem poważnie zastanawiać, polecenia godnym jest ciemne obicie ścian.

Działanie barw niebieskiej jest nieokreślone. Na każdego człowieka działa inaczej, ale raczej pobudliwie, niż uspakajająco.

Dr. Radwan.

4

Miłość a sugestia

Jeszcze mniej znaleźliśmy takich, którzyby umieli zdobyć się na wyrozumiałość, zwłaszcza w stosunku do kobiety.

Mężczyzna przeważnie zdradza kobietę, a ona, widząc o tem, wybacz mu często, nie chwytając się środków radykalnych, prowadzących do głośnego skandalu.

A dzieje się to prawdopodobnie dlatego, że umysł kobiety, kształcony w atmosferze czystszej, lepszej, wyrozumialszej etyki i filozofii bardziej racjonalnej, wyczuwa, że dla mężczyzny, który zdradził, największą karą będzie pełnej pogardy milczenie.

I cóż stanie się z duszami tych dwojga istot duchowo rozdzielonych?

Oto weźma na swe barki ciężar tak wielki, ciężar ponad ich siły, tak, że przed jej, czy później, wyczerpani duchowo i fizycznie stana się wreszcie dwojgiem rozbitków życiowych...

Czyż nie ma na to lekarstwa?

Czy można wtedy przezwyciężyć myśli samobójcze, zjawiające się zazwyczaj w podobnych wypadkach u ludzi o charakterze nawet zrównoważonym, lecz słabych i wrażliwych?...

Czyż teź może należy ludzi tych pozostawić ich własnemu losowi, aby sami starali się zapomnieć o tem, co jeszcze wczoraj było słoneczną idyllą szczęścia?

Może na dalszych stronicach tej książki znajdziemy odpowiedź na powyższe pytania, a może nawet i skuteczne środki, przynoszące zupełnie uleczenie duchowe.

W poprzednim rozdziale uplastyczniliśmy czytelnikom analogię objawów psychicznych u człowieka zakochanego, ze stanem osoby zahyponowanej.

Do innej znów rubryki życiowej zaliczyć możemy człowieka, który po katastrofie, żyje słabą nadzieją, że któregoś pięknego poranka powróci dawno utraconą miłość.

W tym stanie rzeczy życie dla człowieka, który wciąż jeszcze kocha, nie ma wielkiego

Od kogo pochodzą Afganowie?

Legenda mówi, że od żydów

Pochodzenie narodów to problem tak zawiły i zamglony, kryjący się w tak ciemnych pomrokach podań i legendarnej przeszłości, że trudno nawet historykom o bogatej erudycji zagadkę tę rozwiązywać. Lecz pewne znamiona plemienne rzucają często wyraziste światło na tę kwestję i ułatwiają jej rozwikłanie.

Tak właśnie ma się rzecz z narodem afgańskim, który obecnie absorbuje opinie publiczną ze względu na podróże krajoznawcze królewskiej pary. Czytelnik oglądający fotografie króla i królowej Afganistanu albo naoczny obserwator osób musi zauważyć wybitne cechy semickie, dające świadectwo pochodzenia.

Istotnie w narodzie afgańskim pokutuje legenda o pochodzeniu Afganów wprost od króla Saula. Według tejże, gdy w roku 586 przed Chr. Nabuchodonozor zdobył Jeruzolimę, Afgan syn Jeremiana, syna Saula zajął na czele jednego z 10 żydowskich szczepli kraj dzisiaj przez Afganów zamieszkiwany i nazwał go swoim imieniem. Do dnia dzisiejszego Afganowie uważają tę legendę za prawdziwie historyczną i tak w słowie, jak i w piśmie nazywają się „Beni Israel” czyli „synowie Izraela”. Historia żydowska jednak mówi tylko o dwóch szczeplach żydowskich, Judzie i Benjaminie, którym udało się powrócić do Palestyny z niewoli babilońskiej.

Lord Curzon, badacz bardzo trzeźwy i pożytywny, który zwiedził całą Azję i napisał o swojej podróży dzieło naukowe bardzo interesujące, podaje to podanie jako komentarz, ma-

jący wszelkie cechy prawdy historycznej. Wiele angielskich oficerów, zajmujących się badaniem historii Afganistanu, solidaryzuje się z teorią lorda Curzona, a na jej poparcie opowiada, że w czasie służby swojej spotykali się w Afganistanie stale z imionami hebrajskimi mężczyzn i kobiet. Według ich relacji w pewnych okęgach utrzymują Afganowie po dziś dzień święto Paschy z temi samymi rytuałami, co żydzi a nawet nie wolno im spożywać w tym czasie chleba, lecz jadają wyłącznie mace.

Wielu reprezentantów ścisłej wiedzy historycznej przeciwstawia się tym dowodom i uważa nawet własną tradycję mieszkańców Afganistanu jako męt. Imiona hebrajskie są zarazem muzumańskimi — twierdzi orientalista angielski Edward Denison Ross — i Afganowie nabyli je wraz z przejściem na mahometanizm. Gdyby Afganowie pochodzili od żydów mieliby zbliżony do nich język, a tymczasem mowa afgańska w niczem nie przypomina hebrajskiej.

Teoria ta jest jednak o tyle nie wytrzymała na krytykę, że w takim razie dwie trzecie dzisiejszych żydów należałoby odsadzić od żydowskiego pochodzenia, ponieważ nie znają już od kilku pokoleń języka hebrajskiego.

Jak wiadomo, także Anglicy utrzymują, że wywodzą się od jednego z dziesięciu pokoleń Izraela. Badania nad tą tezą nie dały jednak naukowo pozytywnych wyników. Mimo, że już całe tomy, a nawet całe biblioteki spisano na ten temat, należy uważać tę teorię za legendę.

Fale radiowe wędrują 100 lat

Wiadomość wysłana obecnie przez radio naokoło świata, może być odebrana za 50, a nawet za sto lat.

Wiadomości, wysłane ze stacji Marconiego, obecnie okrążają świat w przeciągu jednej czwartej minuty.

Na podstawie tego zachodzi przypuszczenie, że fale radiowe, wysłane z obecną siłą krążyć stale naokoło świata biliony razy, zanim ich siła zostanie wyczerpana.

Prawdopodobnie w przyszłości, wynalezione nader cude aparaty radiowe będą w stanie odebrać fale i wydać głos człowieka, który od dawna nie żyje.

„Fale wiadomości radiowych, nigdy nie giną”, oświadczył jeden z urzędników stacji Marconiego, omawiając powyższy przedmiot.

„O ile obecnie możemy powiedzieć, fale te trwają stale, jednakże słabną z upływem czasu. Uchwyciliśmy wiadomość, której fale już po raz trzeci okrążyły świat”.

Jeżeli rozwój radio postępować będzie obecnym tempem, nie będzie przesada powiedzieć, że od dzisiaj za sto lat, ludzie odbiorą obecnie wysłane wiadomości.

Pukiel włosów za 300 szylingów austr.

(hem) W Dorotheum (Anglja), w setną rocznicę śmierci Schuberta, odbył się 19 bm., ciekawa licytacja, na której między innymi zostanie sprzedany pukiel włosów Schuberta, sławnego kompozytora muzycznego. Cena wywoławcza wynosić będzie 300 szylingów austriackich (około 400 zł).

W pierwszej fazie takiej nieszczęśliwej miłości ratunek jest prawie zawsze możliwy, a energicznie przedsięwzięta kuracja duchowa może być nawet radykalna.

Niestety w większości wypadków napotykamy ludzi nieprzygotowanych duchowo i niewyroblonych życiowo, typy o minimalnym napięciu woli.

W pierwszej niemal chwili ślepi i głusi na szczerze, krytyczne zdania i serdeczne rady prawdziwych przyjaciół lub rodziny, z zamkniętymi oczyma leżą z zawrotną szybkością na dno mrocznej przepaści.

Uważając niewierności jako przyczynę niebezpiecznych konfliktów wewnętrznych, należałoby zbadać jeszcze przyczynę niewierności.

U mężczyzny istotnym powodem niewierności jest ich natura zdolna do poligamii. Mężczyzna kocha zupełnie inaczej, aniżeli kobieta.

Celem jego jest przeważnie zdobycie kobiety, gdy tymczasem kobieta tęskni za trwałym połączeniem.

Mężczyzna po za osobą ukochaną z całą namietnością zajmuje się zawodowymi sprawami lub też pracą twórczą, gdy tymczasem dla kobiety miłość i jej następstwa są najistotniejszą treścią jej życia.

Słusznie powiedział Nietzsche: „Mężczyzna może kochać, kobieta musi kochać”.

Mężczyzna ulegając swojej naturze, szuka w miłosnych przeżyciach najczęściej nowych wrażeń, silnych bodźców duchowych, lub też natchnienia twórczego.

Należy tutaj wziąć pod uwagę różnorodność natury męskiej i kobiecej, a mianowicie już choćby sam ustrój fizyczny, pozwalający mężczyźnie na zupełnie inne życie seksualne, aniżeli kobiecie.

Mężczyzna, zdradzając, nie daje nic ze siebie, gdy tymczasem kobieta wkłada w przeżycie miłosne całą swą duszę.

W końcu powinniśmy sobie uprzytomnić, że kobieta jest stale narażona na macierzyństwo i dlatego mimo zresztą słusznych hasel emancypacji, nie można jej przyznać tych samych praw w dziedzinie miłości, co mężczyźnie.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Dział szachowy

Mecz Bogoljubow — Euwe przerwany.
Odbijający się w Amsterdamie mecz pomiędzy Rosjaninem Bogoljubowem a mistrzem holenderskim dr. Euwe został przerwany z powodu zachorowania mistrza Holandji. Dotychczas rozegrano 4 partie z następującymi wynikami: pierwsze dwie remis, trzecia wygrał Euwe a czwartą Bogoljubow.

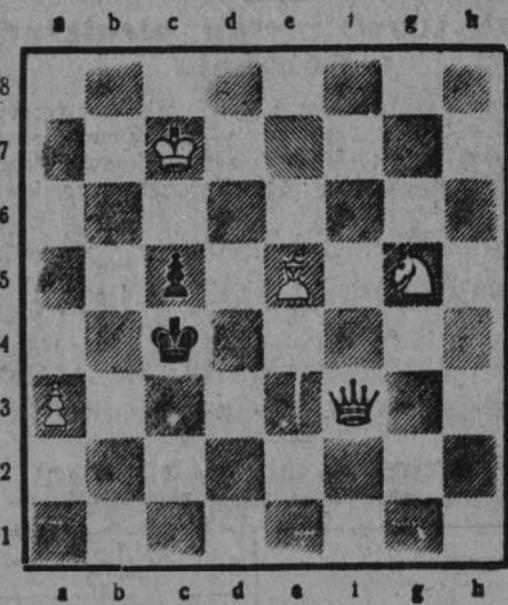
Mistrzostwo Amsterdamu na rok 1928 zdobył Davidson.

Wiedeń — Monachium 8½—6½.
Dnia 18 marca dobytej się w Wiedniu mecz międzymiastowy na 15 szachownicach, w którym reprezentacja Wiednia pokonała zespół monachijski w stosunku 8½—6½.

Mistrzostwo Paryża.
Uzyskał Baratz zdobywając 11 punktów na 13 partjach. Drugie miejsce zajął Snosko-Borowski. Zeszłoroczny mistrz Paryża — Schwartzmann z Warszawy, uzyskał w turnieju tym tylko 5½ punkta.

Rozwiązanie do s-ru 54.
1. Sc3—e2, ...; 2. Se2—g3 lub d4+ i mat.

Nr 57.
Mat w trzech posunięciach.
J. Klemenstec — Kraków 1.

Białe: K c7, H f3, G e5, S e5, pion b.
Czarne: Kc4, pion c5.

Partia szwajcarska

grana podczas międzynarodowego turnieju gwiazdkowego w Hastings 1927 r.

Lajos Steiner — Węgry. Hans Kmoch — Austria.

Białe:

1. e2—e4

2. Sc1—d3

3. Sb1—c3

4. e4—d5

5. Sg3—e5

6. b2—c3

7. Qf1—b5+

8. Wf1—e3

9. Qb5—d7+

10. 0—0

11. d2—d3

12. Wa1—b1

13. c3—c4

14. Se5—c4

15. e2—g4

16. f2—f4

17. Wb1—b6

18. Wb6—c6+

19. Sc4—b6

20. Sb6—a8

21. He2—f3

22. Wf1—f3

23. We6—e6

24. Wf3—e3

25. Wa6—a8+

26. We3—e6

27. We6—b6

28. Wa8—a7+

29. f4—f5+

czarne poddały się.

posunięcie to sprawiło może dużo kłopotu przeciwnikowi, grającemu ścisłe według teorii.

gdyby Sc6, nastąpić by mogło 8. Sxc6, Sf6; 9. Qe2 i teraz nie może nastąpić Hxc2 z powodu 10. Qf2.

teraz następuje kombinacyjny atak na obydwóch skrzydłach.

z konieczności: gdyby nastąpiło h5, to wówczas 13. f5, Qh7; 18. Wb6

gdy król f7, to 19. f5.

najprostsza!

Typy główne komedii polskich wieku XV (cz. II — wygl. kot G. Baumfeld); 20.00—20.25 Odczyt (Transmisja z Warszawy); 20.30—22.00 Obchód ku czci Stanisława Wyspiańskiego (Transmisja z Warszawy z Auli Uniwersytetu Warszawskiego); 22.00—22.20 Sygnal czasu, komunikaty: meteorologiczny i sportowy; 22.20—22.40 Nadprogram wygl. p. Janusz Warnecki, art. Teatru Polskiego; 22.50—24.00 Muzyka taneczna z „Palais Royal”.

Program radio

Niedziela, dnia 22 kwietnia 1928 r.
Poznań (3448 m). 10.45—11.45 Transmisja miłośnicza z Katedry Poznańskiej. Kazanie wygl. O. Rainet-Gościniski: Chór katedralny śpiewa pod dyr. ks. dr. Gieburowskiego; 12.00—12.20 Odczyt z działu roln. p. „Znaczenie producenta mleka w rozwoju mleczarstwa” (wygl. p. inż. Tomasz Dziana); 12.20—12.40 Odczyt z działu roln. pt. „Kilka warunków zdrowia młoczarzy wśpółdzielczych” (wygl. p. red. Tadeusz Popowski); 12.40—13.00 Odczyt z działu roln. pt. „Racjonalna uprawa luku” (wygl. doc. dr. Konstancy Moldenhawer); 13.00—13.45 „Żywy dziennik” dla Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej; 15.15—17.20 Transmisja koncertu symfonicznego z Filharmonii warszawskiej; 17.20—17.50 Nadprogram wygl. p. Janusz Warnecki, art. Teatru Polskiego; 17.50—18.30 Audycja dla dzieci w wykonaniu p. Wandy Trojanowskiej F. p. Zygmunta Noskowskiego; 18.30—18.50 Odczyt pt. „O tegorocznych Tarach w Poznaniu” (wygl. p. dyr. Krzyżankiewicz); 18.50—19.10 „Silva rerum, czyli p. dyr. Krzyżankiewicz); 19.10—19.30 Odczyt pt. „Rola pedagogii dawniej i dziś” (cz. II — wygl. ks. dr. K. Mazurkiewicz); 19.35—20.00 Odczyt pt. „Typy główne komedii polskich wieku XV (cz. II — wygl. kot G. Baumfeld); 20.00—20.25 Odczyt (Transmisja z Warszawy); 20.30—22.00 Obchód ku czci Stanisława Wyspiańskiego (Transmisja z Warszawy z Auli Uniwersytetu Warszawskiego); 22.00—22.20 Sygnal czasu, komunikaty: meteorologiczny i sportowy; 22.20—22.40 Nadprogram wygl. p. Janusz Warnecki, art. Teatru Polskiego; 22.50—24.00 Muzyka taneczna z „Palais Royal”.

Kacik humoru

Zagadnienia fizyki.

Pytanie. — Jaka jest najpotężniejsza siła hydrauliczna?
Odpowiedź. — Łzy kobiece.